

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1982. január 12.

kül.

k e d d

sk0001 4 230 mtik1002

várható

1982. január 12. kedd /mti/

genf: folytatódnak a közép-hatótávolságu nukleáris fegyverzettről
folyó szovjet-amerikai tárgyalások

moszkva: józef czyrek lengyel külügyminiszter tárgyalásai

berlin: az ndk-magyar gazdasági és műszaki-tudományos
együttműködési bizottság xx. ülészsaka

kairó: haig amerikai külügyminiszter egyiptomi látogatásra
érkezik

new york: a bt vitája a golan-fennsíkrol

róma: folytatódik az okp kb ülése

ur
06.11

120182 0494

clé

l
kül

- 2 -

1982.01.12.

sk0002 4 300 mtik1003

haig - egyiptom, izrael /1.rész/

rakos györgy az mti tudósítója jelenti

kairó, 1972. január 12. /mti/ - keddre a közel-keletre várják alexander haig amerikai külügyminisztert, aki a nato-partnerekkel folytatott brüsszeli tanácskozás után először egyiptomban, majd izraelben tárgyal az egyesült államoknak a két országgal fenntartott kapcsolatairól, illetve a hármójuk között zajló palesztin „önkormányzati”, tanácskozássorozat jövőjéről.

kairóban - az itteni előrejelzések szerint - nagy szerepet kapnak a kétoldali kapcsolatok, élén az egyiptomnak nyújtott amerikai gazdasági és katonai segítség. ez központi témának ígérkezik hoszni mubarak államfő február elején esedékes washingtoni látogatásán is.

nemkülönben fontos a kétoldali kapcsolatok alakulása haig izraeli állomásán azután, hogy washington és tel-aviv viszonyára némi árnyékot vetett a szíriához tartozó golan-fennsík izraeli bekebelezése, a két ország stratégiai együttműködéséről szóló megállapodás ezt követő amerikai felfüggesztése, majd izraeli részről történt érvénytelenítése.

ami a palesztin közigazgatási önkormányzat ügyét illeti: a haladás minden esélye nélkül zajló egyiptomi-izraeli-amerikai tárgyalásokkal kapcsolatban felvetődött, hogy az amerikaiak azokon a jelenleginél magasabb szinten vegyenek részt. ez szóba kerülhet haig tanácskozásain. a reagan-kormányzat hivatalba lépése óta eltelt év folyamán az egyesült államok megkezdte közönyt tanúsított az ülésorozat iránt, melyen delegációját a kairói és a tel-avivi amerikai nagykövet vezeti. /folyt./

... rg/dj pl ha

06.18

120182 1593

..-

kül

- 3 -

1982.01.12.

sk0003 4 300 mtik1004

haig - egyiptom, izrael /2.rész/

kairóban úgy tudják, hogy haig ezúttal sürgetni kívánja egyiptom és izrael megállapodását a palesztin autonómia elveiről, ugyanakkor viszont egyiptom nem szándékozik magát határidőhöz kötni. noha a jelenleg érvényben lévő álláspontok szerint izrael sem ragaszkodik végső időpont kitűzéséhez, a davar című tel-avivi lap tudni véli, hogy az izraeli kabinet egyes tagjai immár abban bíznak: április végéig nem jön létre megállapodás az önkormányzat ügyében egyiptommal s ez majd megfelelő ürügyet szolgáltat ahhoz, hogy az ígért időpontban ne ürítsék ki a sinai-félszigetet. ezzel a lehetőséggel nyilván washington is számol, egyelőre azonban kérdés, kíván-e kezdeményezőleg fellépni, s ha igen, miként, a holtpontra jutott kérdés tisztázásában.

izraelben az illetékes miniszterek csoportja vasárnap vitatta meg az autonómia ügyének állását, majd joszef burg izraeli belügyminiszter, az autonomiatárgyalások izraeli küldöttségnek vezetője kijelentette, hogy kelet-jeruzsálem arab lakói nem szavazhatnak a közigazgatási testület tervezett megválasztásakor. /az izraeli parlament másfél éve foglalta törvénybe a város arab részének anektálását/. egyiptomban a külügyminisztérium illetékesei hétfőn tanácskoztak az ügyről s ezt követően kairóban bejelentették, hogy burg nyilatkozatának komoly jelentőséget tulajdonítanak. újból leszögezték, hogy egyiptom álláspontja szerint kelet-jeruzsálem szerves része ciszjordániának s a város palesztin polgárainak „részét kell venniük”, a szóbanforgó választásokon.

haig-et kedd délután kairóban egyiptomi kollégája, kamal hasszan ali üdvözlő érkezésekor, s még az este folyamán megkezdik a hivatalos tárgyalásokat. szerdán az amerikai vendéget mubarak elnök fogadja s a találkozót újabb munkaülés követi. az amerikai diplomácia vezetője csütörtökön utazik tovább izraelbe s ott folytatja tárgyalásait, melyek során találkozik begin miniszterelnökkel - egyebek között, hogy megvitassa vele reagan-amerikai elnök beginnek küldött üzenetét, melyet a kormányfő hétfőn vett át az egyesült államok tel-avivi nagykövetétől. ennek tartalmát nem hozták nyilvánosságra.

... rg/dj pl ha

06.29

120182 2174

..-

sk0004 4 230 mtik1005

albánia- belgrádi kommentár

belgrád, 1982. január 12. /mti/ - „a külföldi sajtó, s az albániai helyzet megfigyelői és tekintélyes elemzői meg vannak győződve arról, hogy mehmet shehu, a tiranai kormány elnöke az ország legmagasabb szintű vezetői közötti leszámolások áldozata lett: meggyilkolták. ez megcáfolja a hivatalos közleményt, hogy enver hodzsa több évtizedes legközelebbi munkatársa tavaly december 18-án öngyilkos lett, - mutatott rá hétfői kommentárjában a tanjug jugoszláv hírügynökség.

ezzel egyidejűleg azt is jelentik, hogy shehu feleségét, figretet - egyébként az albán munkapárt kb tagját, a pártfőiskola igazgatóját - letartóztatták. információk érkeznek shehu híveinek, barátainak, rokonainak tömeges őrizetbe vételéről is. fecor shehu belügy- és kadri házbiu honvédelmi miniszter sorsa / mindkettő shehu rokona / ismeretlen.

miközben az albániai tisztogatások szakadatlan sorozatában újabb kezdődött, a zeri i populit az albán népköztársaság kikiáltásának 36. évfordulója alkalmából vasárnapi számában azt írta, hogy az albán társadalom „egészséges”, hogy „lakói magabiztosak”, és albánia rendszere „a világon a leghaladóbb”, e tiranai lap szerint az ország helyzete „napjainkban szilárdabb mint eddig bármikor”,

elemzők megjegyzik, hogy a zeri i populit ezuttal szerényebben idézi enver hodzsát. különösen szembetűnő, hogy hodzsa nevéhez nem ragaszt dicsőítő jelzőket, ami egészen a legutóbbi időkig megszokott dolog volt.

külföldi megfigyelők megállapítják: végetért az albán vezetőség egységének az időszaka, amelyet enver hodzsa a hetvenes évek elején végrehajtott tisztogatásokkal ért el - mutat rá a jugoszláv hírügynökség.

már/im ai ha
06.36 120182 1718

de

sk0005 4 230 mtik1006

rövid hírek

hoffmann kambodzsában

phnom penh, 1982. január 12. /taszsz/ - hétfőn a kambodzsai népköztársaság nemzetvédelmi minisztériumának meghívására katonai küldöttség érkezett phnom penhbe az ndk-ból, élén heinz hoffmann hadseregtábornokkal, a nszep kb pb tagjával, az ndk nemzetvédelmi miniszterével.

athéni légisztrájk vége

athén 1982. január 12. /ap/ - miután követeléseik többségének eleget tettek, végetért az athéni repülőtér külföldi légi járatokat kiszolgáló személyzetének tiznapos sztrájkja. a munkabeszüntetés súlyos fennakadásokat okozott görögország külföldi légiforgalmában.

bezárták a pompidou központot

párizs, 1982. január 12. /afp/ - nem nyitotta meg kapuit a párizsi georges pompidou művészeti és kulturális központ. az ok eléggé prózai: az intézmény takarításával megbízott vállalat alkalmazottai bérezésük és munkakörülményeik javításáért már egy hete sztrájkolnak. ezidő alatt annyira felhalmozódott a központban a piszok, hogy az igazgatóság vasárnap kénytelen volt a zárás mellett dönteni. nyitás takarítás után.

vi ha

06.40 120182 1094

de

sk0006 4 230 mtik1007

bálnamentés

sydney, 1982. január 12. /upi/ - hétfőre sikerült visszacsalogatni a nyílt tengerre azt az ötven „öngyilkosjelölt”, bálnát, amelyek az ausztráliához tartozó tasmánia sziget egyik öblébe beuszva, a sekély parti vizekben rekedtek. az óriás tengeri emlősök először csütörtökön feneklettek meg az öbölben, ahol a biztos pusztulás fenyegette őket. az ausztráliai környezet- és természetvédő hatóságok önkéntesei háromszor próbálták a nyílt víz felé terelni őket, de kísérleteikkel rendre kudarcot vallottak. végülis egy halászhajó kötélre fogta és kivontatta az öbölből a vezérhimet, amelyet a többi bálna hűségesen követett.

de

a tudósoknak még nem sikerült eldönteniük, mi készíttet egyes bálnafajtákat „öngyilkos”, tettükre. az egyik elmélet szerint a sekély, homokzatos vízben kudarcot vall a bálnák finom, a hang visszaverődésén alapuló tájékozódási képessége.

to ha

06.42 120182 0907

-.-

sk0007 4 230 mtik1008

görög-nato

athén, 1982. január 12. /dpa/afp/reuter/upi/ - görögországnak az a véleménye, hogy a jelenleg egymás mellett élő két szövetségi tömb egyikének teljes rendszerét hidegháborús stílusban elítélni annyit jelent, mint megzavarni az enyhülés és a párbeszéd légkörét - jelentette ki hétfő este andreasz papandreu görög miniszterelnök, a brüsszeli nato-közleményt jellemezve.

görögország - folytatta a miniszterelnök - nem fogadhat el szankciókat lengyelország és más kelet-európai ország ellen, mert ezek negatívan hatnának ki az olyan kis országok gazdaságára, mint görögország, lengyelország helyzetén pedig nem javítanak. papandreu hangsúlyozta, hogy görögország, bár a közlemény kiadásához hozzájárult, a konferencián ismertette fenntartásait, amelyeket a partnerországok elfogadtak.

a görög kormány szóvivője hétfő esti nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy első ízben tartalmaz nato-közlemény ilyen, egy tagországtól származó fenntartásokat.

a reuter brit hírügynökség értékelése szerint az a tény, hogy görögország nem értett egyet a lengyelországi helyzettel kapcsolatos nato-nyilatkozat szankciókkal fenyegető négy pontjával, azt az elhatározást tükrözi, hogy az athéni szocialista kormány szembeáll az egyesült államokkal és az atlanti szövetséggel. a reuter idézi papandreu miniszterelnöknek azt a kijelentését, hogy görögországot jobban fenyegeti törökország, egy másik nato-állam, mint a varsói szerződés.

törökországgal és a ciprusi kérdéssel kapcsolatban egyébként athén cáfolta azokat a török állításokat, hogy görögország katonai segítséget nyújt a ciprusi kormánynak. joannisz haralambopolosz

de

görög külügyminiszter közölte: a nato brüsszeli ülése előtt levélben tájékoztatta szövetséges partnereit arról, hogy teljesen megalapozatlanok ilter türkmén török külügyminiszternek a közelmúltban tett, erre vonatkozó kijelentései.

kj ha

06.49 120182 1900

-.-

sk0008 4 230 mtik1009

károly herceg, a széllovás

london, 1982. január 12. /ap/ - ha sportteljesítményeivel nem is, kísérletező kedvével károly herceg kétségtelenül előbb-utóbb sikert arat. a harminchárom éves angol trónörökös mostanában korábbi kedvenc sportágai, a lovaglás és a lovaspóló mellett megpróbálja a széljárást is meglovagolni: windsurf-fel /széllovaglással/ kísérletezik. egy vitorlázási szakfolyóiratnak úgy nyilatkozott, hogy számára azért jelent különleges élményt a széllovaglás, mert kifejezetten vonzza a veszélyérzet és a fájdalom.....

amikor a fotóriporterek meg akarták örökíteni a szelek és a hullámok szárnyán sikló herceget, meg kellett elégedniük néhány óriási bukfencel. a trónörökös szabadkozott, mondván, nem megy neki mindig ennyire rosszul a dolog, csak lámpalázás a kamerák előtt.

dr ai ha

06.52 120182 0829

-.-

sk0009 4 230 mtik1010

golan-bt - magyar

new york, 1982. január 12. /mti/adn/ap/dpa/afp/ - az ensz biztonsági tanácsa hétfőn folytatta a vitát arról, milyen szankciókat alkalmazzanak izrael ellen a golan-magaslatok törvénytelen bekebelezése miatt. a vitában felszólalók - az ndk, irak, szaúd-arábia, marokkó, katar, görögország és vietnam

de

képviselői - élesen elítélték az izraeli lépést, és hatékony szankciókat sürgettek. a biztonsági tanács kedden, közép-európai idő szerint fél ötkor folytatja a vitát.

hétfőn este szólalt fel rácz pá l, magyarország állandó ensz-képviselője. kijelentette: a magyar közvélemény mély felháborodással fogadta a nemzetközi jogot durván sértő lépést. a magyar kormány határozottan elítéli a golan-fennsík izraeli annektálását, mivel az durván sérti egy független országnak, az ensz tagállamának, a szíriai arab köztársaságnak a szuverenitását, ellentétben áll a nemzetközi jog alapvető normáival és számos határozatával. tel-aviv lépése szervesen illeszkedik az arab országok elleni korábbi izraeli agressziók következményeinek állandósítására, a megszállt területek békebevezetésére irányuló vonalba.

szükségesnek és indokoltnak tartjuk, hogy a biztonsági tanács - az ensz alapokmányának idevonatkozó pontjai alapján - hozzon olyan határozott intézkedéseket - beleértve szankciók alkalmazását is izrael ellen - amelyek megakadályozzák a döntés megvalósítását, és rákényszerítik izraelt terjeszkedő politikájának feladására - mondta rácz pá l.

... kr/kul/zsa tj ha

07.07 120182 1501

sk0010 4 230 mtik1011

argentina - peronista tüntetés

havanna, 1982. január 12. /mti/ - peronista felvonulók tüntettek hétfő este buenos aires központjában a katonai kormányzat és állami vállalatok tervezett magánkézbe való adása ellen.

a tüntetők buenos aires banknegyedében vonultak fel. a peronisták röplapokat osztogattak a járókelőknek. e röplapok hangoztatták, hogy az 1976-ban végrehajtott államcsíny „a kiváltságos, parazita és hazááruló rétegek merénylete volt a peronista forradalom ellen,„.

a tüntetők hangoztatták, hogy a katonai kormányzat „argentina szuverenitását és nemzeti kincseit a nemzetközi monopóliumoknak szolgáltatja ki,„.

... ml/so tj ha

07.19 120182 0672

101

sk0011 4 230 mtik1012

genfi leszerelési bizottság

genf, 1982. január 12. /adn/ - a genfi leszerelési bizottságban hétfőn folytatódott az átfogó leszerelési program kidolgozásával kapcsolatos tárgyalások. a program kimunkálásáról az ensz-közgyűlés 1978-ban megtartott első rendkívüli leszerelési ülészakán határoztak. mint ismeretes, a világszervezet döntése értelmében, ebben az évben tartják meg a második ilyen leszerelési ülészakát.

a tanácskozáson felszólaló viktor iszraeljan, a szovjet küldöttség vezetője hangoztatta: a szovjetunió - a korábbiakhoz hasonlóan - abból indul ki, hogy a fegyverkezési hajszá megfékezése jelenleg a legsürgetőbb feladat. a többi szocialista országgal közösen a szovjetunió erőfeszítéseket tesz, hogy mielőbb konkrét leszerelési lépésekről határozzanak.

... kr tj ha

07.54 120182 0807

sk0012 4 230 mtik1013

brüsszel - szovjet visszhang

moszkva, 1982. január 12. /mti/ - washington a lengyelelles kampány ürügyén arra akarja kényszeríteni nyugati szövetségeseit, hogy számolják fel kapcsolataikat a szocialista országokkal, mindenekeelőtt a szovjetunióval és lengyelországgal - írja a nato-külgyminiszterek brüsszeli tanácskozásáról tudósító a pravda, az szkp központi lapja.

a szovjetszkaja rosszija megállapítja, hogy az amerikai kormányzat a szovjet- és lengyelelles kampánnyal mindenekeelőtt saját partnereit akarja ráncbaszedni, akik az utóbbi időben mind nyiltabban elleneztek washington fegyverkezési politikáját, a nemzetközi helyzet élezésére irányuló lépéseit. az egyesült államoknak minden ürügy jól jön arra, hogy helyreállítsa saját szerepét a nyugati világban - ezért igyekszik felfujni a lengyelországi fejleményeket, s ezzel is mérgezni a nemzetközi légkört. a lap rendkívül veszélyes zsarolásnak nevezi washington magatartását, mindenekeelőtt saját szövetségeseivel szemben.

sk

„azok a nyugati vezetők, akik konjunkturális megfontolásokból, vagy washington haragjától félve engednek ennek a nyomásnak, igencsak megfontolatlanul járnak el,, - hangoztatja a szovjetszakaja rosszija .

mint jelentettük, andrej gromiko szovjet és józef czyrek lengyel külügyminiszter hétfőn moszkvában megtartott megbeszélésén ugyancsak a leghatározottabban elítélte a lengyelország belügyeibe történő beavatkozási kísérleteket. a két külügyminiszter tárgyalásairól kedden részletesen beszámolnak a szovjet lapok.

... ki/so tj ha

08.25 120182 1554

..-

sk0013 4 230 mtik1014

időjárás körkép

london, 1982. január 12. /upi/ - egész Európában tovább tart a sarkvidéki hideg. a rendkívüli időjárás nagy-britanniától törökorszáig 28 halálos áldozatot követelt.

nagy-britanniában legutóbb egy tízhónapos gyerek fagyott meg saját ágyában, egy fűtetlen szobában. wales-t sújtja a legjobban a tél : az ország rész kórházaiban csak a legsürgősebb műtéteket végzik, mert nem tudnak elegendő vérhez hozzájutni. margaret thatcher brit miniszterelnök hétfőn bejelentette, hogy a kormány segílyt biztosít az ország járhatatlanná vált útjainak rendbehozására.

franciaországban egy 15 éves lányt ütött agyon a hőtömegetől leszakadó faág. az ország északi részein 200.000 ember maradt villany nélkül, mert a magasfeszültségű vezetékek elpattantak a fagytól és a jégtől. a franciaországi árvíz már a párizstól keletre fekvő területeket veszélyezteti: 200 ház lakóit kellett kitelepíteni innén. a hóesés miatt lezárták strasbourg repülőterét. ezzel szemben dél-franciaországban olyan meleg van, hogy a gyümölcsstermelők koraérestől tartanak.

nyugat-berlinben egy nő megdöbbsentő módját választotta az öngyilkosságnak: meztelenre vetkőzött mínusz 13 fokban a havel-folyó partján, és megfagyott. odelhausenben egy 11 éves fiú fulladt meg a saját maga által épített jégkunyhóban.

de

xxx

new york, 1982. január 12. /reuter, ap/ - tombol a tél az egyesült államokban is. a hideg, amely például chicagóban elérte a mínusz 32 fokot is, hétfőn 58 ember halálát okozta az országban. számos fűtetlen iskolát be kellett zárni délen és középnyugaton. középnyugaton számos fűtvonalat kétméteres hó borít. bár koránt sincs ennyire hideg floridában, mégis félő, hogy a szokatlan időjárás tönkreteszi a téli narancstermést. az évszázad legalacsonyabb hőmérsékletét jelezték hétfőn a déli államokból.

a legdermesztőbb hideget kanadában mérték: az ontario állambeli sault sainte marie városban mínusz 48 fok volt.

... gl lb ha

08.28 120182 1961

..-

sk0014 4 230 mtik1015

halálbrigád kolumbiában

havanna, 1982. január 12. /mti/ - félkatonai szervezet alakult az elmúlt év végén kolumbiában. saját bevallása szerint eddig egy szakszervezeti vezetőt ölt meg és huszonöt embert elrabolt.

a /sajátos módon/ „halál az emberrablókra,, /mas/ elnevezésű szervezet 1981. utolsó három hónapjában alakult a cali nevű városban. alapítói között található a kolumbiai maffia 223 fő alakja. bevallott célja, hogy lecsapjon a baloldali politikai vezetőkre, haladó szakszervezeti személyekre, a gerillamozgalmakkal rokonszenvezőkre. a halálbrigád bejelentette, hogy tagjai ölték meg a „coltabaco,, vállalat szakszervezeti vezetőjét, luis javier cienfuentest, s elraboltak 25 személyt. a halálbrigádnak jelenleg 2230 tagja van.

a bogotai sajtó szerint a félkatonai szervezet megalakulásában bizonyos hivatalos körök is szerepet játszottak.

... ml/so pn ha

08.33 120182 0897

de

..-

sk0015 4 300 mtik1016

nato-lengyelország - nyilatkozatok

brüsszel, 1982. január 12. /mti-afp/reuter/ - alexander haig amerikai külügyminiszter hétfőn este „teljes sikernek”, minősítette a nato rendkívüli külügyminiszteri tanácsulását, amelyen a résztvevők amerikai nyomásra elítélték a szükségállapot lengyelországi bevezetését és a /szerintük/ felelős szovjetuniót, de azonnali és közös gyakorlati lépéseket nem határoztak el.

haig azt tartotta a leginkább elismerésre méltónak, hogy a nato tagállamai „rövid- és hosszú távra szóló gazdasági intézkedések stratégiájáról”, döntöttek és elhatározták: behatóbban tanácskoznak egymással a szovjetunióval kapcsolatos gazdasági terveikről az energiaellátás, a mezőgazdasági export és a fejlett technológiát alkalmazó berendezések szállítása terén.

mint mondta: a „szovjet kihívásra adott”, ilyen „szigorú” válaszban, a nato egységének egyértelmű megnyilvánulását látja. arról a tényről, hogy a görög kormány képviselője még a jelenleg senkit semmire sem kötelező közös nyilatkozat egyes pontjaitól is elhatárolta magát, haig nem emlékezett meg.

a lengyelországi szükségállapot enyhítésére az utóbbi napokban tett intézkedéseket így intézte el: ezeknek „egyetlen célja az volt, hogy kudarcra ítéljék a mi tanácskozásunkat és /nyugat-/európát elválasszák az egyesült államoktól, de ez nem sikerült,,.

claude cheysson francia külügyminiszter hétfői nyilatkozatában „kielégítőnek”, találta a nato-országok nyilatkozatát, de a lengyel helyzetről benne foglalt elemzést nem tartotta eléggé „átütőnek”, és „elmélyültnek”,. szerinte a társadalmi és gazdasági folyamatok elemzésében a közös piac korábbi nyilatkozata volt a jobb. de - mint mondta olyan, egymástól sokféle tekintetben távol eső országok között, „mint izland és törökország, az egyesült államok és görögország, a keret nem is a legalkalmasabb alapvető politikai elemzésre,,.

végül lord carrington brit külügyminiszter szavai voltak azok, amelyek - talán akaratlanul - rávilágítottak a visszás helyzetre, amelybe a nyugat-európai országok sodorják saját magukat. „ha érdektelenséget mutatunk és nem teszünk semmit, az borzasztó lenne,, - mondta, és hozzátette: a brit kormány majd tanulmányozni fogja olyan szankciók lehetőségét, amelyek „kevésbé ártanak

de

nagy-britanniának, mint a szovjetunióknak,, a tengerészeti egyezményekről, a kereskedelmi hitelekéről, a diplomáciai képviselők létszámáról lehet szó ezzel kapcsolatban - fejtegette lord carrington.

... sg lb ha

08.49 120182 2504

sk0016 4 230 mtik1017

bálnamentés-2.

/kieg. a mai mtik 1007-es számú hírhez/

canberra, 1982. január 12. /afp/ - az ausztráliai hatóságok segélyszolgálatot terveznek, amely a partmenti sekély vizeken megrekedt bálnákat visszasegítené a nyílt tengerre.

a tengerek legértelmesebb állatainak tartott óriás cetek egyes tudósok véleménye szerint határtalan önzetlenségük miatt kerülnek halálos veszedelembé. ha egy bálna megbetegszik vagy megsebesül, a többiek csoportot alkotva a víz felszínére emelik beteg társukat, s azon vannak, hogy mielőbb a part közelébe vigyék, mert ösztöneik azt sugják, hogy a rászoruló a partmenti sekély vízben könnyebben jut hozzá az éltető oxigénhez. a bálnák ugyanis - a tengerek élőlényeiének döntő többségével szemben - nem a vízből, hanem a levegőből nyerik az oxigént.

a mentőakció során azonban az egészséges bálnák csapdába kerülhetnek a sekély vízben: nagy testükkel képtelenek visszatérni a biztonságot nyújtó mélyebb vizekbe. így nem tudnak hozzájutni elegendő táplálékhoz, másrészt a napfény hatására érzékeny bőrük kiszárad és felhólyagzik, ami könnyen halálukat okozhatja.

az ausztráliai hatóságok felszólították a lakosságot, hogy az óriás emlősök életének megmentésére hozzanak létre önkéntes mentőalakulatokat. a mentés sikerének kulcsa ugyanis, mint a tudósok hangsúlyozzák, a gyorsaság.

... sl pn ha
08.55 120182 1361

de

sk0017 4 230 mtik1018

olasz vita a terrorizmusról /1.rész./

róma, 1982. január 12. /mti/ - terrorizmus, infláció, korrupció: három olyan betegség, amelynek közös a gyökere, s amelyek ellen a harcot egyértelmű szándékkal és teljes bátorsággal kell folytatni. ezt jelentette ki giovanni spadolini olasz miniszterelnök a parlament hétfőn kezdődött vitájában, amely az erősödő terrorizmust tüzte napirendre.

spadolini visszautasította azokat a vádakát, amelyekkel az ügyben érintett minisztereket, illetve a titkosszolgálat vezetőit támadták az elmúlt hónapok során, kezdve a pápa elleni merénylettől egészen a legutolsó esetig, a simone rendőrtiszt elleni akcióig. kijelentette, hogy az olaszországi terroristák és az európai, valamint az Európán kívüli terrorista csoportok között valószínűleg szervezett együttműködés alakult ki.

a képviselőknek válaszolva virginio rognoni belügyminiszter azokat az intézkedéseket ismertette, melyeket eddig nemzeti és nemzetközi szinten tettek. ugyanakkor kijelentette, hogy „a felforgatás elleni harc még hosszú és nehéz lesz”, a dozier ügyről azt mondta, hogy a szakértők véleménye szerint az amerikai tábornok elrablásában 12 személy vett részt és tervüket valószínűleg 3 vagy 4 autóval hajtották végre. közölte, hogy a nyomozásban jelenleg 1600 ember vesz részt, 200 autóval és 4 helikopterrel. kijelentette: a kormány eltökélt szándéka, hogy semmiféle zsarolásnak nem enged és ebben teljes mértékben osztozik mind a nato-főparancsnokság, mind az amerikai kormány.

lelio lagorio hadügyminiszter megismételte, hogy a nato saját hatáskörében intézkedik alkalmazottainak biztonságáról, ezért az olasz hatóságokat semmiféle felelősség nem terheli dozier biztonságának elhanyagolásáért. clelio darida igazságügyminiszter - aki főleg a rovigoi börtönnél végrehajtott terrorista akció nyomán kapott kérdéseket - a börtönök zsúfoltságáról, a hiányos biztonsági berendezésekről és az őrszemélyzet problémáiról beszélt. rövid időn belül 10 új börtönt létesítenek - mondta darida. /folyt./

kir/zsa lb ha

09.03

120182 2046

del

-.-

sk0018 4 230 mtik1019

guatemala

havana, 1982. január 12. /mti/ - benedicto lucas garcia tábornok, a guatemalai fegyveres erők vezérkari főnöke hétfőn bejelentette, hogy 22 000-ről 50 000-re emelik a hadsereg létszámát. a vezérkari főnök, aki egyébként romeo lucas garcia tábornoknak, a rendszer elnökének a testvére, állig fegyverben, ugyancsak állig felfegyverzett tisztek gyűrűjében nyilatkozott az újságíróknak.

szavaiból az is kitűnt, hogy a hadsereg létszámának megduplázásán kívül izraeli szakemberek közreműködésével fegyvergyárat és más katonai létesítményeket akarnak építeni guatemalában.

a vezérkari főnök nyilatkozata azt támasztja alá, hogy a hadsereg képtelen sikereket felmutatni az ország fellendülő forradalmi partizánmozgalmával szemben. a hadsereg tavaly kétszer is nagyszabású hadműveletet intézett a partizánok megsemmisítésére eredménytelenül, s a harcok során halottakban és sebesültekben 3500 embert vesztett.

a guatemalai rezsim idén márciusban csupa jobboldali jelölt felvonultatásával helyi választásokat rendez, s legalább erre az időre „nyugalmat”, szeretne az országban. megfigyelők azonban nem tartják valószínűnek, hogy az ország jelenlegi urai akár 50 000 katona mozgósításával fölénybe kerülhetnének a rendszer megbuktatásáért küzdő négy katonai-politikai és gerillaszervezettel szemben.

ismeretlen fegyveresek hétfőn merényletet kíséreltek meg alfonso alonzo de lima guatemalai külügyminiszterhelyettes ellen. de lima-ra egy robogó autóból lőttek rá. egy rendőr meghalt, egy másik pedig megsebesült.

ml/so pn ha

09.06

120182 1575

le

-.-

sk0019 4 230 mtik1020

olasz képviselőház a terrorizmusról /2. rész/

a miniszterek beszámolóját követő vita során távolról sem fogadta egyértelmű helyeslés az elhangzottakat. a proletáregység párti milani nem tartotta kielégítőnek a válaszokat. a szociáldemokrata belluscio egyenesen azt követelte, hogy váltsák le a titkosszolgálat vezetőjét, lugarezi tábornokot. a radikális boato szerint semmi bizonyíték nincs arra, hogy az olasz terrorizmus mögött nemzetközi erők állnak. nem lehetetlen, hogy vannak kapcsolataik - mondotta - de a mostanáig rendelkezésre álló adatokból mindez másodlagosnak tűnik ahhoz képest, hogy a terrorizmus az olasz valóságban gyökerezik.

kedden újabb felszólalásokkal folytatódik a vita. a további interpellációk szempontjából nemcsak a körültekintően kidolgozott miniszteri beszámolók a fontosak, hanem az a jelentős lélektani előny is, amelyet a kormány azzal szerzett, hogy a hét végén az utóbbi évek legnagyobb fogását érte el a rendőrség a vörös brigádok egyik szellemi vezetőjének tartott szenari és társai letartóztatásával.

... kir/zsa lb ha

09.21 120182 1080

-.-

sk0020 4 230 mtik1021

lengyel helyzetkép /1. rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1982. január 12. /mti/- varsóban mieczyslaw rakowski miniszterelnök-helyettes elnöklétével ülést tartott a kormány társadalmi-gazdasági bizottsága. a tanácskozáson egyrészt a küszöbönálló árreform társadalmi vetületeiről, másrészt a felsőoktatási intézmények munkájának újraindításáról volt szó. ez utóbbival kapcsolatban megvitatták, hogyan kell az egyetemek és főiskolák munkáját hozzáigazítani a szükségállapot körülményeihez. /folyt./

... kn/so tj ha

09.29 120182 0554

-.-

sk0021 4 230 mtik1022

lengyel helyzetkép /2. rész/

Lódzban a tudományos és művészeti élet képviselőivel való találkozón tadeusz czechowicz, a lemp kb politikai bizottságának tagja, a lódzi vajdasági pártbizottság első titkára a többi között kijelentette: nem akarunk olyan Lengyelországot, mint amilyen 1980 augusztusa előtt volt, de nem akarjuk a szükségállapot bevezetése előtti elviselhetetlen zürzavart sem. demokratikusan kormányzott, fejlett önrányítással rendelkező Lengyelország a cél, ennek érdekében messzemenő társadalmi és gazdasági reformokra van szükség - hangsúlyozta czechowicz. hozzátette: alapvető jelentőségűek lesznek az olyan kezdeményezések és akciók, amelyek lehetővé teszik a szükségállapot időtartamának lerövidítését.

bielsko-bialában franciszek macharski bíborossal, krakkói érsekkel tárgyalt czeslaw meiszszak ezredes, a honvédelmi bizottság helyi biztosa és a bielsko-biala-i vajdasági tanács elnöke. az eszmecsere az állam és az egyház kapcsolatairól volt szó a szükségállapot körülményei között.

... kn/so tj ha

09.32 120182 1045

-.-

sk0022 4 230 mtik1023

kina-tajvan

peking, 1982. január 12. /ap/reuter/ - kina határozottan tiltakozik a „felemás és egyoldalú” amerikai döntés ellen, amely szerint az egyesült államok elutasítja az f-5 és f-16 típusu korszerű harci gépek megvásárlására irányuló tajvani kérést, de hajlandó azzal majdnem azonos értékű f-5e típusokkal felcserélni a tajvani légierő elavuló gépeit.

az egyesült államok döntéséről a pekingben tárgyaló john holdridge, a kelet-ázsia és a csendes-óceáni térség ügyeiben illetékes külügyi államtitkár tájékoztatta a kínai kormányt, amely azonnal tiltakozását jelentette be a döntés ellen. a kínai külügyi szóvivő szerint peking ragaszkodik ahhoz a véleményéhez, hogy a tajvanba irányuló amerikai fegyverszállítások kina biztonságát fenyegetik, ezért erről a kérdéstről a kínai és amerikai kormánynak kell tárgyalnia. ezzel gyakorlatilag kínai belügynek minősítette a tajvani fegyverszállításokat. kínai hivatalos körökben különösen

kl

sérelemnek találják, hogy az amerikaiak akkor hozták döntésüket, amikor még tartanak a kétoldalu kínai-amerikai tárgyalások.

Értesülések szerint az egyesült államok ezzel a kompromisszumos döntéssel szeretné kielégíteni a tajvani fegyverigényeket, és rábírní kinát arra, hogy a kevésbé korszerű gépek közös gyártását ne tekintse az 1979-s megállapodás megszegésének. Peking az új kína hírgyűnökség útján már korábban washington tudomására hozta, hogy kína számára „bármiféle amerikai-tajvani fegyverüzlet elfogadhatatlan”, a upi amerikai hírgyűnökség megállapítása szerint, a döntéssel a reagan-kormány az is célja, hogy megkísérelje rábírní pekinget: kövesse az egyesült államoknak lengyelországgal kapcsolatos politikáját.

kr tj ha

09.36 120182 1713

..-

sk0023 4 230 mtik1024

földközi-tengeri szövetség

Szófia, 1982. január 12. /mti/ - görög lapértesülések szerint több földközi-tenger menti arab országban pozitív visszhangra talált a görög javaslat, amely a barátságon és az együttműködésen alapuló földközi-tengeri szövetség megteremtését kezdeményezte.

az eleftherosz kosmosz című konzervatív athéni lap tudomása szerint a pasok andreasz papandreu vezetete kormánya rögtön a választási győzelem után hozzálátott régi tervének végrehajtásához. a lap szerint a szövetség céljai és feladatai a következők lennének: 1. barátság a szerződést aláíró államok között. 2. az együttműködés fejlesztése minden téren. 3. békeövezet létrehozása a földközi-tengeren. 4. a földközi-tenger idegen flottáktól és külföldi katonai támaszpontoktól mentes szabad tengerré alakítása. 5. kölcsönös támogatás abban az esetben, ha a szövetség valamelyik tagjának bármilyen problémája támadna.

az eleftherosz kosmosz szerint az arab országok visszhangja a görög elképzelést illetően általában pozitív, attól azonban valamennyien tartózkodni kívánnak, hogy a legkisebb mértékben is beavatkozzanak görögország és törökország ciprusi vitájába.

ék/tcs lb ha

09.46 120182 1191

..-

sk0024 4 230 mtik1025

usa-latin-amerika

havanna, 1982. január 12. /mti/ - a washingtoni kongresszus több tagja egy sor latin-amerikai országot keresett fel az elmúlt napokban. megfigyelők szerint a látogatásoknak az volt a célja, hogy támogatókat szerezzenek washington salvadori politikájához, tovább erősítsék az egyesült államok és a katonai rendszerek közötti kapcsolatokat.

az argentinában járt amerikai képviselők elismerésüket fejezték ki az új katonai kormánynak, amiért egyértelműen támogatja az egyesült államok salvadori politikáját és kész nagyobb segítséget adni a salvadori rezsimnek. a chilébe utazott küldöttség az egyesült államok által nyújtott katonai támogatás növeléséről tárgyalt augusto pinochettel és a katonai junta más vezetőivel.

paul laxalt szenátor, az uruguayban járt küldöttség vezetője - reagan elnök egyik tanácsadója - így nyilatkozott: „washingtonban meggyőződésünk, hogy mindannyiunknak amerika-közi vonatkozásokban kell gondolkodnunk”, szavai reagannak azt a szándékát jelzik, hogy új életet leheljenek a rio de janeiro-ban 1947-ben aláírt ugynevezett amerika-közi védelmi szerződésbe. ennek megfelelően reagan küldöttei vendéglátóik előtt a szerződés „még mindig időszerű jellegét”, hangoztatták és - a washingtoni befolyás növelésére - a kétoldalu kapcsolat megszilárdítását szorgalmazták.

sajátságos álláspontra helyezkedett nicaraguában a christopher dodd szenátor vezetete küldöttség. arra hivatkozva, hogy „nem kormány szintű”, küldöttségről van szó, a delegáció kifejtette: semmit sem tehet azért, hogy változtatást próbáljon elérni az amerikai kormány nicaragua-ellenes politikájában. ugyanakkor a küldöttség részéről leszögezték: az egyesült államok demokratikus ország, s ezért senki sem akadályozhatja meg, hogy területén máshonnan származó fegyveres csoportokat képezzenek ki...

ml/tcs pn ha

09.55 120182 1860

..-

..-

sk0025 4 230 mtik1026

Lengyelország - állásfoglalások

new york, 1982. január 12. /ap/ - javier perez de cuellar ensz-főtiszt, érzékeny az emberi jogokra, de véleménye szerint az világszervezet nem avatkozhat be lengyelországban, mert a jelenlegi válság lényegileg a lengyelek belügye - közölte hétfőn new york-ban az ensz-főtiszt szóvivője.

a szóvivő hangsúlyozta, hogy perez de cuellar birtokában semmi olyan bizonyíték nincsen, amely a lengyelország belügyeibe való külső beavatkozásra utalna. az ensz alapokmánya kizárja a világszervezet beavatkozását is.

e nyilatkozat azután hangzott el, hogy alexander haig amerikai külügyminiszter javasolta: a lengyelországi rendkívüli állapot kérdését vigyék az ensz elé.

xxx

san diego, 1982. január 12. /reuter/- reagan amerikai elnök egy, a múlt héten filmre vett beszédében közölte: a lengyel válságban olyan eszköz bevetése is „elkerülhetetlenné válhat”, mint a gabonaembargó. a beszédben, amelynek filmjét az amerikai farmerek szövetsége hétezer tagja előtt hétfőn vetítették le, az elnök közölte: „tudom, hogy önöket aggasztja a gabonaembargó, de tudatni akarom önökkel, hogy ha ez elengedhetetlen lesz... a terhet nem egyedül a mezőgazdaság fogja viselni.”

ugyanakkor az amerikai elnök, utalva az általa feloldott 14 hónapos gabonaszállítási tilalomra, kijelentette: „egy embargót feloldottam, és nincsen kedvem újabbhoz.”

mint ismeretes, reagan elnök december 29-én több „megtorló”, intézkedést jelentett be a szovjetunió ellen a lengyelországi rendkívüli állapot ürügyén. ezek egyike az új hosszulejárati szovjet-amerikai gabonaegyezmény tárgyalásainak felfüggesztése. korábban megállapodás született arról, hogy az egyesült államok 23 millió tonna gabonát szállít a szovjetunióknak, még a jelenlegi szerződés lejártá, 1982 szeptember 30. előtt. e gabonamennyiség felét már leszállították.

gl lb ha

10.05

120182 1900

sk0026 4 230 mtik1027

a szerkesztőségek tájékoztatására!

pentagon, cia - amerikai technológia

washington, 1982. január 12. /afp/ - a pentagon és a cia szerint az amerikai tudósok közvetve hozzájárulnak a szovjet hadigépezet tökéletesítéséhez. ezért sürgősen felül kell vizsgálni azt a veszélyes állapotot, amelyben a szovjetunió minden nehézség nélkül, ráadásul teljesen legálisan hozzájut a katonai felhasználású tudományos információkhoz. ez a lényege annak az üzenetnek, amelyet frank carlucci amerikai hadügyminiszter-helyettes és robert inman tengernagy, a cia igazgatóhelyettese küldött az amerikai tudományos fejlesztési társaság /aaas/ évi kongresszusának, amelyet az elmúlt napokban tartottak washingtonban.

inman tengernagy a kongresszus tagjai előtt javasolta, hogy az amerikai tudósok vessék alá munkájukat egyfajta önkéntes cenzurának, hogy „megállítsák az egyesült államok technikai elvesztéseit”, a javaslatot a tudósok határozott ellenzése fogadta, „lázáalomnak”, nevezték a tudományban alkalmazott minden cenzurát.

frank carlucci hadügyminiszter-helyettes a „science” című folyóiratban kifejtette: a szovjetunió minden kétséget kizáróan kihasználja a szovjet-amerikai tudományos együttműködést, hogy katonai erejét növelje. véleménye szerint kiáltó ellentét van a két ország közötti diákcsereben. amíg a moszkvában, illetve leningrádban tanuló amerikai diákok zöme művészeti, irodalmi és történelmi tanulmányokat folytat, addig az egyesült államokba utazó szovjet ösztöndíjasok átlagosan 33-35 évesek, és már felsőfokú tudományos képzettséggel rendelkeznek. carlucci példának egy szovjet ösztöndíjast említ, aki 1977-ben robbanás-technikával foglalkozott az egyesült államokban és hazatérése után e technika katonai felhasználására szakosodott. a hadügyminiszter-helyettes azzal is vádolta a szovjetuniót, hogy az 1972-ben megkötött kétoldalu tudományos szerződésben foglaltak ellenére az információcsere nem vált kölcsönössé a két ország között.

gl lb ha

10.08

120182 2041

kül

- 22 -

1982.01.12.

sk0027 4 230 mtik1028

szines hirek

állatok

brüsszel, 1982. január 12. /afp/ - a wildpeace, a végveszélyben lévő állatok megmentésére alakult európai szervezet nemrégiben árverésen 57 ezer francia frankért 213 állatot vásárolt egy liege környéki, csődbe jutott safari parktól.

az állatok között muflonok, farkasok, juhok, kecskék, lámák, pónilovak de még oroszlanok is találhatóak. a tervek szerint a háziállatokat állatbarátok gondozására bizzák, mások a belga állatkertek állományát fogják szaporítani.

kinai házasságok

peking, 1982. január 12. /afp/ - a kínai sajtó az utóbbi időben hevesen ostromozza a költséges esküvőket, valamint a házasságkötéssel együttjáró s a pénztárcákat ugyancsak megterhelő ajándékozási szokásokat. a kollektív esketés olcsóbb - javasolják a frigyre lépni óhajtó pároknak.

igy kerülhetett sor a minap arra, hogy tiencsinben egyszerre 696 pár mondta ki a boldogító igent, majd a ceremónia végeztével - teng hsziao-ping utmutatásainak - megföldön-fát ültettek a fiatal párok.

a tiencsini tömegesküvő csak a kezdet: a holdujév ünnepe alkalmából - január 17 és 26 között - pekingben 2470 fiatal pár - de lehet, hogy még ennél is több - tart közös esküvőt. a hatóságok szerint egyébként a holdujév alkalmából a kínai fővárosban legalább 40 ezer házasságot kötnek majd.

sl pn ha

10.14 120182 1337

sk0028 4 230 mtik1029

szovjet-máltai

moszkva, 1982. január 12. /mti/ - a földközi tenger térségének békeövezeté változtatása, a veszélyes feszültség tényezőinek megszüntetése mellett száll sikra a szovjet-máltai külügyminiszteri tárgyalásokról kiadott közös közlemény. a kedden nyilvánosságra hozott közlemény összegezi alex sceberra trigona máltai

kül

- 23 -

1982.01.12.

külügyminiszter négynapos moszkvai látogatását, amelynek során tárgyszerű, baráti légkörben megbeszéléseket folytatott nemzetközi és kétoldalu kérdésekről andrej gromiko szovjet külügyminiszterrel. a máltai külügyminiszter a két ország gazdasági kapcsolatairól tanácskozott nyikolaj patolicsev külkereskedelmi miniszterrel is.

sj/zsa tj

10.16 120182 0687

sk0029 4 230 mtik1030

schmidt-mitterand - nyugatnémet sajtó

bonn, 1982. január 12. /mti/ - a nyugati szövetségi rendszernek a lengyelországi helyzettel kapcsolatos nézeteltérései tették szükségessé helmut schmidt nyugatnémet kancellár szerdára bejelentett párizsi látogatását - állapítja meg a frankfurter allgemeine zeitung kedden. a lap szerint az nszk ebben a helyzetben fontosnak tartja, hogy bonn és párizs egyeztesse álláspontját és lehetőleg egységes felfogást alakítson ki a követendő politika kérdésében. a konzervatív frankfurti lap úgy véli, hogy schmidt számára különösen azért vált fontossá a találkozó, mert a francia sajtó az elmúlt időben bírálta a lengyel kérdésben tanúsított, túlságosan engedékeny, nyugatnémet magatartást.

a bonni general-anzeiger viszont a szerdai csúcstalálkozóval kapcsolatban arra hívja fel a figyelmet, hogy a francia sajtó nszk-ellenes bírálatait a hivatalos francia vezetés nem támogatta.

fkj/zsa lb ha

10.19 120182 0953

sk0030 4 230 mtik1031

haiti - invázió

havanna, 1982. január 12. /mti/ips/upi/ap/reuter/ - rendkívül ellentmondásos értesüléseket közöltek hétfőn a hírügynökségek a haiti államcsínykísérletről. havannába érkező hírek szerint szombaton fegyveresek szálltak partra a haititól mintegy nyolc mérföldre északra lévő tortuga-/teknős/-szigeten, és megtámadtak egy rendőrlaktanyát. a duvalier-kormányzat riadókézsültségbe helyezte a haiti hadsereget, s nagy létszámú csapategységet indított a szigetre, amelynek sikerült megfutamítania a támadókat.

egyes jelentések szerint a partraszállók háromszázan lehettek, más források azonban mindössze 37 emberről tesznek említést. a partraszállók élén állítólag egy bernard sansaricq nevű, az egyesült államokban élő gazdag haiti áll. az utóbbi időben sansaricq gyakran adott az amerikai sajtónak olyan nyilatkozatokat, hogy inváziót készít elő „baby doc”, jean-claude duvalier örökös elnök diktatúrájának megbuktatására. sansaricq a hét végén a haiti közelében lévő caicos és turks szigetekre /a karib-tengeren lévő brit szigetcsoportra/ repült. sansaricq és társai állítólag szombaton este hagyták el a támaszpontjukat, miután az ottani hatóságok a helyszín elhagyására kényszerítették őket. a jelentések szerint a felkelők hajóval és repülőgéppel indultak utnak a teknős-sziget felé.

sansaricqtól származó értesülések szerint a dominikai köztársaságból mintegy 300 haiti fegyveres indult a partraszállók megsegítésére, dominikában azonban cáfolták a hírt.

haiti ellenzéki erők nem tartják kizártnak azt sem, hogy az akció az egyesült államok titkos támogatását élvezzi, mivel washington szívesebben látja „szalonképebb”, vezetőit haiti élén. e változatnak azonban ellentmond a tény, hogy a reagan-kormány erre a költségvetési évre 300 ezer dollárt kért a szenátustól a duvalier-rendszer katonai támogatására.

ml gf pn ha
10.32 120182 1879

de

sk0031 4 230 mtik1032

két közel-keleti hír

plo - robbantás

beirut, 1982. január 12. /upi/ - a palesztinai felszabadítási szervezethez tartozó gerillák hajtották végre a hétfői robbantást a tel-aviv közelében lévő petah tikva piacán. a célpont az ottani katonai raktár volt - közölte a wafa palesztin hírügynökség. a robbanás következtében két izraeli rendőr sebesült meg. a palesztin hírügynökség közlése szerint az akció jelentős anyagi károkat okozott, több, a helyszínen parkoló katonai jármű is megrongálódott. a robbantást végrehajtó két kommandó sértetlenül visszatért támaszpontjára - jelentette a wafa.

két jemen

london, párizs, 1982. január 12. /jana/aps/ - a jemeni népi demokratikus köztársaság és a jemeni arab köztársaság által létrehozott törvényhozó bizottság hétfőn befejezte a két ország egyesítésének alapját képező alkotmánytervezet kidolgozását. az alkotmánytervezetet a jemeni tanács elé terjesztik majd. /az egyesülés elősegítését szolgáló testületet ali abduallah szaleh észak-jemeni államfő november 30-i adeni látogatása után alakították meg/. a tervezetet azután a két ország parlamentjei elé viszik, majd mindkét országban népszavazással döntenek az alkotmány sorsáról.

szalem szaleh mohammed, a jemeni népi demokratikus köztársaság külügyminisztere a párizsi le monde című lapnak adott nyilatkozatában kijelentette: a két jemeni állam egyesítése nem utópista vállalkozás. a miniszter szerint az északi állam társadalmi és gazdasági berendezkedése nem kifejezetten kapitalista, a déli államé pedig nem száz százalékgig szocialista jellegű, ezért lehetséges a két rendszer egyesítése.

gf pn ha

10.35 120182 1641

de

L
kül

- 26 -

1982.01.12.

sk0032 4 230 mtik1033

szárnyas rakéták - krasznoj zvezda

moszkva, 1982. január 12. /mti/ - ha az egyesült államok terveinek megfelelően kifejleszti a hadászati célokra alkalmas robotrepülőgépeket, más néven szárnyas rakéták rendszerét, ezzel megsérti a szovjetunióval korábban megkötött megállapodásokat, megbontja a két ország között fennálló hadászati egyensúlyt - állapítja meg a krasznoj zvezda, a szovjet hadsereg lapjának keddi számában j. csapligin mérnök-vezérőrnagy rámutat: az ilyen fegyvereket - amelyeknek hatótávolsága meghaladja a 600 kilométert - az egyesült államok korábban hadászati fegyvereknek tekintette és a salt-ii egyezményben is annak ismerte el, ma viszont washington, figyelmen kívül hagyva vállalt kötelezettségeit, egyoldalú döntést hozott a szárnyas rakéták fejlesztéséről: az elkövetkező évtizedben 13 000 ilyen fegyvert kíván rendszerbe állítani szárazföldi, tengeri és légi indítással, s ezeknek mintegy 40 százalékát nukleáris fegyverrel kívánja felszerelni.

az ilyen fegyverek tömeges gyártása, felhalmozása és telepítése megnövelheti a nukleáris háború veszélyét - állapítja meg a szovjet katonai szakértő, aláhuzva, hogy a szárnyas rakéták nem harcászati, hanem hadászati fegyvernek tekintendők és alkalmasak arra, hogy megsemmisítsék a szovjetunió stratégiai potenciáljának egy részét. ezért az amerikai döntés a hadászati egyensúly megváltoztatására irányul.

ha a szovjetunió és az egyesült államok között megegyezés jönne létre az olyan hadászati fegyverek számának jelentős csökkentéséről, mint az interkontinentális rakéták, a tengeralattjárókról indítható ballisztikus rakéták és a hadászati repülőgépek, akkor a szárnyas rakéták szerepe különösen megnőne az egyesült államok hadászati potenciáljában - írja a szovjet katonai szakértő, kiemelve: az egyesült államok ezzel fenntartaná hadászati csapásmérő képességét, miközben a szovjetunióknak nem lennének olyan eszközei, amelyek elérhetnék az egyesült államok területét. így az amerikai tervek megvalósítása súlyosan megnehezíti a hadászati fegyverek korlátozásáról szóló megállapodást. az ilyen tervekkel a reagan-kormány ismét azt bizonyítja, hogy semmibe veszi a fennálló szerződéseket, új fordulót kezdeményez a fegyverkezési versenyben, hadászati fölényre akar szert tenni a szovjetunióval szemben.

ki/so tj ha

10.43 120182 2323

cll

L
kül

- 27 -

1982.01.12.

sk0033 4 230 mtik1034

rövid hírek

apartheid

new york, 1982. január 12. /taszsz/ - az ensz apartheidellenes bizottsága hétfői ülésén hivatalosan utjára bocsátotta a dél-afrikai köztársasággal szemben foganatosítandó szankciók nemzetközi évét. a bizottság ülésén felszólaló pérez de cuellar ensz-főtítkár rámutatott, hogy a faji megkülönböztetés az emberi jogok egyetemes nyilatkozatának teljes tagadását jelenti. oleg trojanovszkij szovjet ensz-nagykövet, a biztonsági tanács soros elnöke kijelentette, hogy a bt már 1963-ban felszólította az ensz tagállamait: szüntessék be a fegyverszállítást dél-afrikának.

földrengés

boston, 1982. január 12. /ap/upi/ - három napon belül a második földrengés rázta meg hétfő délután az egyesült államok északkeleti részét boston térségében. a földrengés középpontja délkelet-kanadában volt, erőssége pedig elérte a richter-skála szerint 5-5,5 pontot. szombaton hasonló erősségű földmozgások okoztak jelentős anyagi károkat, de személyi sérülésekről nem érkezett hír.

angol vasutas sztrájk

london, 1982. január 12. /reuter/ - hétfőn este megszakadtak a brit vasutas szakszervezet és a mozdonyvezetők közötti tárgyalások. a sztrájkolók bejelentették, hogy kedd este tíz órától anglia egész területén nem közlekednek a szerelvények péntek reggelig, s a jövő hétre is kétnapos sztrájkot helyeztek kilátásba. a 20 ezer mozdonyvezető háromszázalékos béremelést követel. a közlekedés megbénulása előre láthatóan 25 millió dolláros kárt jelent.

gyerekgyilkos pere

vancouver /kanada/, 1982. január 12. /upi/ - a kanadai vancouverben hétfőn megkezdődött a 42 éves robert clifford olson tárgyalása, akit tíz, 9-18 év közötti fiú meggyilkolásával vádolnak. a gyilkosságokat tavaly nyáron követte el, s a tetemeiket elásta.

gr/sc tj ha

10.51 120182 1798

cll

sk0034 1 230 mtik1035

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai mtik 1019 sz. hírünk / guatemala/

3. bek. 4. sorában a szöveg helyesen:

... hadműveletet i n d i t o t t a partizánok

fi

12.59 120182 0188

--

sk0035 4 300 mtik1036

usa, arabok, golan

beirut, 1982. január 12. /mti/ - ha az egyesült államok vétója megakadályozza a biztonsági tanácsot abban, hogy kötelező szankciókkal sújtsa Izraelt a golan annektálása miatt, akkor washingtonnak számolnia kell az arab-amerikai kapcsolatok megromlásával - figyelmeztetett Abdel Halim Khaddam szíriai külügyminiszter, aki hétfőn véget ért kétnapos körútja keretében szaúd-arábia, kuvait, bahrein, katar és az egyesült arab emírségek vezetőinek adta át Hafez Asszad elnök üzenetét.

sedli klíbi, az arab liga főtitkára beirut-i nyilatkozatában ugyancsak bírálta az izraeli annexióval szemben tanúsított elnéző, részrehajló washingtoni magatartást, hozzátéve, hogy ez nem segíti elő az amerikai-arab barátság fejlődését.

közben a megszálló hatóságok megkezdték az izraeli személyi okmányok kiosztását a golan-fennsík arab lakosságának - jelentette kedden az izraeli rádió. ez újabb bizonyosság arra, hogy Izrael véglegesnek tekinti az 1967-ben elfoglalt szíriai terület bekebelezését.

az arab lapok szoros összefüggést látnak a golan-ügy és haig amerikai külügyminiszter egyiptomi, izraeli látogatása között. a kuvaiti al-rai al-amm szerint haig azért jön a közel-keletre, hogy alássa az arab szolidaritás helyreállítását célzó erőfeszítéseket. a haig-látogatás bevallott célja az ugynevezett palesztin önkormányzati tárgyalások felújítása, de hogyan lehetne bármely arab ebben a komédiában a golan annektálása után? - teszi fel a kérdést a lap. a beirut-i as-sark megjegyzi, hogy az amerikai-izraeli

fi

kapcsolatokban támadt válság színjátéka ezzel véget ért. haig most oly módon próbálja enyhíteni az amerikai politika által kiváltott arab haragot, hogy új javaslatokat tesz a ciszjordániai-gazai autonómiára.

bz/zsa pn bd

13.26 120182 1778

--

sk0036 4 230 mtik1037

közel-kelet - szovjet sajtó

szászi julia, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1982. január 12. /mti/ - a golan-fennsík izraeli annektálása nem csupán tel-aviv terjeszkedő politikájával magyarázható. elválaszthatatlan e lépéstől a washingtontól kapott bátorítás, illetve konkrét támogatás - állapítják meg szovjet politikai megfigyelők a szíria szuverenitását, a nemzetközi jog előírásait sértő izraeli döntést elemelve. a szovjet sajtó, a televízió közel-keleti szakértőit továbbra is foglalkoztatja a téma, amelynek időszerűségét nem csupán a biztonsági tanács vitája növeli: ezekben a napokban várják moszkvában Abdel Halim Khaddam szíriai miniszterelnök-helyettest és külügyminisztert. kiemelt helyen szerepelt a közel-kelet andrej gromiko szovjet és alex sceberras trigona máltai külügyminiszter hétfőn véget ért megbeszélésein is.

az egyesült államok szerepét elemelve a trud keddi számában emlékeztet arra, hogy a döntés után washington először „megnemértéséről”, „rosszallásáról”, beszélt. e kezdeti véleménynek később nyoma sem volt már, s erről tanuskodik washingtonnak az a próbálkozása is, hogy a biztonsági tanácsban megakadályozza az izraeli lépés elítélését.

emlékeztetnek a kommentárok arra is, hogy az izraeli-amerikai agresszió célpontjaként kiszemelt szíria - csakugy, mint a szintén fenyegetéseknek kitett libia - olyan arab állam, amely következetesen antiimperialista külpolitikát folytat és élesen ellenzi a camp david-i alkut, minden, az arab népek sérelmére elkövetett árulást. szovjet részről osztják azt az álláspontot

fi

- huzza alá a szovjet sajtó -, hogy a golan-fennsík annektálása csak fokozza a feszültséget a közel-keleten, akadályozza a mielőbbi tartós rendezést. Mindezt a felelősség izraeli és az egyesült államokat terheli, - hangoztatják szovjet politikai megfigyelők.

... sj/tcs kd bd

13.41 120182 1859

..-

sk0037 4 230 mtik1038

pitesti tűz

bukarest, 1982. január 12. /mti/ - párt- és állami bizottság végez vizsgálatot, és hoz határozatokat a december 23-án, a pitesti kőolajfinomítóban bekövetkezett tüzesettel kapcsolatban. Mint azt a román sajtóban is közzétették, a petrokémiai kombinátban kirobbant tűz súlyosan megrongálta a berendezéseket, és jelentős károkat okozott.

a bizottság megállapította, hogy a kombinátban nem tartottak rendet és fegyelmet. Gyakran megszegték az üzemeltetés műszaki előírásait, hiányzott az ellenőrzés és a felügyelet. Nem voltak megfelelő állapotban a berendezések, és az üzemeltetést sem végezték a tűzvédelmi szabályok normái szerint.

a hiányosságok és szabálysértések miatt azonnali hatállyal leváltották valeriu niculescut, a pitesti pártbizottság első titkárát, ionita ion mérnököt, a pitesti petrokémiai kombinát vezérigazgatóját és mircea mantát, a kombinát pártbizottságának titkárát.

az ügyben tovább tart a vizsgálat.

... olt/so tj

13.43 120182 0986

F

..-

sk0038 4 230 mtik1039

francia lapok a nato-értekezletről

párizs, 1982. január 12. /mti/ - a l'humanité a nato-országok külügyminisztereinek brüsszeli tanácskozásáról beszámolva rámutat: a brüsszeli konferencián az egyesült államoknak nem sikerült kierőszakolnia az általa óhajtott gazdasági szankciókat, a külügyminiszterek többsége szembehelyezkedett haig követeléseivel és végülis csak egy olyan nyilatkozatot fogadtak el, amely nem megy túl a közös piac multheti értekezletének lengyelországgal kapcsolatos állásfoglalásán.

a le matin szerint a brüsszelben elfogadott nyilatkozat tulajdonképpen „mindenkit kielégít”, haig azzal térhet haza washingtonba, hogy az európaiak támogatják az amerikai álláspontot, a nyugat-európai kormányok viszont megőrizték manőverezési lehetőségeiket, hiszen a konferenciáról kiadott záróközlemény világosan leszögezi, hogy minden kormány szabadon dönthet, milyen intézkedéseket tesz.

a le figaro főcímében azt hangoztatja, hogy „a nato csak jámbor óhajokat nyilvánít lengyelországgal kapcsolatban és nem hoz azonnali szankciókat”, a lap egyébként, emlékeztetve arra, hogy genfben kedden tovább folytatódna az „eurorakéták”, ügyéről a szovjet-amerikai tárgyalások, „meglepőnek”, tartja, hogy az amerikaiak - miközben brüsszelben arra akarták rávenni szövetségeseiket, hogy keményebb magatartást tanúsítsanak a szovjetunióval szemben - a genfi tó partján tovább folytatják a tárgyalásokat, „mintha mi sem történt volna”, „fel kell vetni a kérdést: vajon két nyelven beszél washington?”, - írja a le figaro.

... ds/zsa ng

13.45 120182 1570

..-

sk0039 4 230 mtik1040

brit kormány - időjárás

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1982. január 12. - margaret thatcher kormánya, mint jelentették, úgy döntött, hogy magára vállalja a helyi tanácsoknak a hó- és fagykárok felszámolásából adódó rendkívüli /adóemelés utáni/ kiadásai 75 százalékát.

F

a határozat a kabinet keddi ülésén született közvetlenül azután, hogy az ellenzék „figyelmet keltő nemtörődömséggel”, vádolta a konzervatív vezetést.

érdekes módon a „háromnegyedrésnyi költségterítés”, modelljét még az előző, munkáspárti kormány dolgozta ki 1978-79 ugyancsak fagyos telén, s úgy tűnik, thatcherék sem tudtak jobbat kitalálni nála.

mindazonáltal a probléma kezelésében alapvető nézetkülönbségek vannak a kormányzat és az ellenzék között: thatcher asszony nem hajlandó központilag koordinálni a mentési és hótakarítási erőfeszítéseket, a helyi tanácsokra bizza, hogy milyen magáncégekkel kötnek megállapodást a munkákról, és mennyit fizetnek értük.

egy dolog bizonyos: a konzervatív kabinet a 78-79-es számlánál sokkal többet fog kifizetni az idén, mivel a havazás és az áradások nagyobb méretűek az akkorinál, ráadásul a meteorológia még legalább egy hét „sarki hideget”, jósol.

ae/vs lb bd

13.51 120182 1252

--

sk0040 4 230 mtik1041

fiterman /1. rész/
párizs, 1982. január 12. /mti/ - francia politikai körökben feltűnést keltett, hogy jean poperen, a szocialista párt titkára a le nouvel observateur-nek adott nyilatkozatában élesen bírálta a francia kommunista pártnak a lengyel kérdésben tanúsított magatartását, azt állítva, az fkp elő akarja segíteni, hogy a szovjetunió „egyre inkább uralkodó helyzetbe jusson Európában”, poperen egyébként - bonn magatartására célozva - „nyugtalanító”, nevezte „egy európai kormányok”, álláspontját is, és kijelentette: komolyan kell venni azt a feltételezést, hogy „esetleg alku jön majd létre a szovjetunió és az nszk között, és németországot - a semlegesség fejében - egyesítenék”,.

charles fiterman kommunista államminiszter „felháborítóan és sértőnek”, nevezte poperen nyilatkozatát. fiterman megállapította: „ha poperen tényleg hiszi is, amit mond, akkor hogyan lehetséges, hogy mégis hajlandó együttműködni azokkal, akiket meggyanusít? vajon nem látja-e, hogy ezzel a jobboldal malmára hajtja a vizet? „nagyon meglepő ez a nyilatkozat - folytatta - azután, hogy a

F

köztársasági elnök egységre szólította fel a baloldali erőket és miután a két párt a pénteki találkozón megerősítette együttműködési akaratát, remélhetőleg csak egy meggondolatlan kijelentésről van szó.,,

a jobboldali sajtó, természetesen, kapva kapott poperen - kijelentésein. a le figaro kedden már azt hangoztatja, hogy a kommunisták és szocialisták között újból fellángolt a vita és ez „ismét próbára teszi a kormányzati szolidaritást”, „felvetődik a kérdés - írja a lap -, tulajdonképpen mi is a szocialisták igazi politikája? az-e, amit az ellysée-palotában mondanak, vagy pedig az, amit poperen állít? „/folyt./

ds/jp ng

14.00 120182 1753

--

sk0041 4 230 mtik1042

fiterman /2. rész/

a le matin az ellysée-palotához közelálló forrásokra hivatkozva viszont azt írja, hogy a köztársasági elnök környezetében helytelenítik poperen nyilatkozatát és hangsúlyozzák: poperen hibát követett el, amikor kétségbe vonta a kommunisták lojalitását. mitterrand elnök egyébként nem helyeselte cheysson külügyminiszternek azt a vasárnapi nyilatkozatát sem, amelyben a miniszter kilátásba helyezte a lengyelországnak nyújtott pénzügyi támogatás megszüntetését. a szocialista párthoz közelálló lap szerint mitterrand elnök fel fogja szólítani a koalíciós partnereket, hogy kerüljék a vitát és mértéktartóan nyilatkozzanak.

ds/jp ng bd

14.02 120182 0673

F

--

sk0042 4 230 mtik1044

urbanski a lemp politikájáról /1. rész/

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

Varsó, 1982. január 12. /mti/ - Lengyelország fokozatosan a politikai stabilizáció és a gazdasági újjáépítés szakaszába lép, eközben azonban állandóan biztosítani kell a szocializmus-torzulásoktól mentes fejlődését - hangsúlyozta a vajdasági pártellenőrző bizottságok elnökeinek varsóban megtartott tanácskozásán Jerzy Urbanski, a központi pártellenőrzési bizottság elnöke.

referátumában, amelyet a keddi varsói lapok részletesen ismertettek, a nemzeti egyetértési frontról szólva kijelentette: meg kell határozni, hogy mivel, milyen elvi alapokon és ki ellen jöhet létre egy ilyen front. A lemp tagjai csakis olyan honfitársakkal köthetnek szövetséget, akik világnézetüktől függetlenül a szocialista állam alkotmányos elveinek alapján állnak, elismerik a népi lengyelországnak a szovjetunióval és a szocialista közösség többi országával való internacionalista kapcsolatai sérthetetlenségét. ebben a frontban nincs helyük az anarchia szóvivőinek, a szocialistaellenes elképzelések híveinek.

az ilyen értelemben vett egyetértési front mindazok ellen irányul, akiknek célja lengyelország letérítése a szocialista építés útjáról. a párt számára az egyetértési front nem azonos a koalíció fogalmával. amikor a lemp ilyen front létrehozására törekszik, a társadalmon belül újabb szövetségeket kíván keresni az élet szocialista megújulása számára, ugyanakkor nem olyan platformot akar kialakítani, amelyen a társadalmi jobboldal számára tett engedmények születnek. /folyt./

kn/so kd bd

14.16 120182 1605

Fi

15

-.-

sk0043 4 230 mtik1045

urbanski a lemp politikájáról /2. rész/

urbanski hangsúlyozta: a pártnak, így a pártellenőrző bizottságoknak is, következetes harcot kell folytatnia azokkal szemben, akik ebben a vonatkozásban kapituláns magatartást tanusítanak. kijelentette: a lemp a szocialista államot szolgáló reformok híve. ugyanakkor az elmúlt 16 hónap tapasztalatai azt mutatják, hogy nem lehet a különféle társadalmi konfliktusokat és feszültségeket kizárólag az olyanfajta politikai meggyőzőési módszerekkel megoldani, amelyeket egyes körök lengyelországban a burzsoá értelemben vett politikai pluralizmus, az ellenfél iránti túlzott türelmesség eszközeként alkalmaznának. ugyanígy nem lehet teret biztosítani a párton belül semmiféle revizionista vagy szektás-dogmatikus próbálkozások számára sem.

a pártellenőrző bizottságok konkrét feladata az, hogy oda hassanak: váljanak meg vezető tisztségüktől a politikailag vagy erkölcsileg kompromittálódott vezetők, illetve azok, akik hozzá nem értő módon látják el feladataikat. gyorsan és határozottan meg kell válni a karrieristáktól is, akik a maguk politikai kétszínűségével képesek voltak időnként akár 180 fokos fordulatok árán is alkalmazkodni a mindenkori helyzethez. ugyanakkor a pártellenőrző bizottságoknak következetesen védelmezniük kell a szocializmushoz hű, becsületes kádereket - hangsúlyozta Jerzy Urbanski.

kn/so kd bd

14.29 120182 1383

-.-

sk0044 4 230 mtik1046

haig /1. rész/

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1982. január 12. /mti/ - alexander haig amerikai külügyminiszter a lengyelországi folytatott rendkívüli nato-tanácskozás másnapján a brüsszeli sajtóklubban heves kirohanást intézett a lengyelországi szükségállapot-intézkedések, valamint a szovjetunió ellen, amely washington szerint „ösztönözte és segítette”, a szükségállapot bevezetését lengyelországban.

Fi

15

haig védelmébe vette a „szolidaritást”, „szabad és demokratikus szakszervezetnek”, minősítette. haig szerint a lengyel kormányzat intézkedései jelentőségükben „meghaladják az ország kereteit”, és ezért a nyugatnak állást kell foglalnia. „nem szabad azt mondanunk, hogy ami Lengyelországban történik, belügy, és nincs jogunk beleszólni”, - jelentette ki, ellentétben saját, egy hónappal korábban elhangzott megnyilatkozásával, amelyben, ugyancsak brüsszelben, belügynek minősítette az aznap életbe léptetett lengyel intézkedéseket.

haig szerint Lengyelországban „megsértették a helsinki záróokmányt”, a nato rendkívüli tanácsülésén hétfőn elfogadott közlemény ugyanerre az álláspontra helyezkedik, és a gazdasági kapcsolatok szűkítését, valamint azt helyezi kilátásba, hogy „a lengyel helyzet alakulása befolyással lesz a genfi fegyverzetkorlátozási tárgyalások eredményességére”, /folyt./

mp/vs ng bd
14.48 120182 1371

sk0045 4 230 mtik1047

haig /2. rész/

haig nem tudott válaszolni arra a kérdésre, vajon milyen konkrét tények támasztják alá szerinte és kormánya szerint azt, hogy a szovjetunió szerepet játszott a lengyelországi szükségállapot bevezetésében. ehelyett az amerikai külügyminiszter általános fejtegetéseibe bocsátkozva, „a kommunista rendszerek kudarcáról”, beszélt. beavatkozva a lengyel ügyekbe, kijelentette: a nyugatnak nem szabad addig semmiféle támogatást sem nyújtania Lengyelországnak, amíg a szükségállapot rendelkezései érvényben vannak.

a szovjetunió ellen hozott gazdasági intézkedésekkel washingtonnak az a szándéka, hogy „megbüntesse”, a szovjetuniót. „a lengyel helyzet további fennállása aláássa a haladást a kelet-nyugati párbeszédben minden téren”, - jelentette ki fenyegető hangon. az európai biztonság és együttműködés haig szerint csak úgy lehet tartós, ha kelet-európában „a reformirányzatok”, érvényesülnek.

Fi

15

gromiko szovjet külügyminiszterrel január 27-én genfben tartandó megbeszélésén napirenden szerepel majd a lengyel helyzet is - mondta végül haig, aki szerint az atlanti szövetségben „teljes az egyetértés”, a fenti kérdésekben annak ellenére, hogy a nyugat-európai országok nem hajlandók gazdasági ellenintézkedésekre.

mp/vs ng bd

14.59 120182 1275

sk0046 4 230 mtik1048

brandt - Lengyelország

bonn, 1982. január 12. /mti/ - wojciech jaruzelski, mint a lengyel egyesült munkáspárt/első titkára, levélben biztosította willy brandtot, a német szociáldemokrata párt elnökét arról, hogy a szükségállapot bevezetése lengyelországban átmeneti időszakra szól, és a megfelelő feltételek létrejötte után a lengyel vezetés folytatni kívánja reformpolitikáját.

wojciech jaruzelski múlt pénteki leveléről willy brandt számolt be kedden bonnban tartott sajtóértekezletén. mint elmondotta, jaruzelski levelében az spd megértését kérte a jelenlegi körülmények iránt.

az spd elnöke sajtóértekezletén kételyét hangoztatta a szocialista országok ellen elhatározott amerikai szankciókkal kapcsolatban és érezte, hogy az nsz szemponyjából nem lenne hasznos az azokhoz való csatlakozás. brandt értékelése szerint az amerikai szankciók nem fogják veszélyeztetni a szovjet-nyugatnémet földgázcső-üzletet. az spd úgy ítéli meg - mondta -, hogy a bonni parlamentnek nem kell újabb határozatban foglalkoznia a lengyelországi helyzettel. ez utalást jelent az ellenzéki cdu-csu-nak arra a tervére, hogy a bundestag határozatban foglaljon állást a szocialista országok elleni szankciók mellett.

brandt - az spd nevében szólva - elismerte, hogy lengyelországban a szükségállapot rendelkezéseit illetően az elmúlt napokban már történtek könnyítések, egyúttal további ilyen jellegű intézkedések meghozatalára szólította fel a lengyel kormányzatot. az spd a további könnyítésektől teszi függővé lengyelországgal kapcsolatos politikáját - jelentette ki a szociáldemokrata párt elnöke.

Fi

12.15

brandt az spd nevében a szükségállapot befejezésére, az internáltak szabadonbocsátására, valamint az egyházzal és a szolidaritással való párbeszéd folytatására szólította fel a lengyel kormányt.

fkj/jp ng

15.14 120182 1840

..-

sk0047 4 230 mtik1049

genf - taszsz /1.rész/

moszkva, 1982. január 12. /taszsz/ - kedden genfben megtartották a közép-hatótávolságu nukleáris fegyverek korlátozásáról folytatott szovjet-amerikai tárgyalásoknak a karácsonyi szünetet követő első ülését.

x x x a taszsz katonai szakértője ezzel kapcsolatos kommentárjában a többi között rámutatott:

a rövid karácsonyi szünetben hivatalos washingtoni személyek sok olyan kijelentést tettek, amelyek ismét jogos aggodalmat keltettek nyugat-európában és megkérdőjelezték az amerikai fél őszinteségét a konkrét eredményekre való törekvést illetően. nyugat-európa közvéleményét aggasztja, hogy washington a jelek szerint a tárgyalásokon való részvételét úgy tekinti, mint fő céljának, az új rakéták európai telepítésére irányuló törekvésének politikai leplezését.

sok megfigyelő szerint washington csupán a nyugat-európaiaknak engedve ment el genfbe, ugyanis a nato 1979-es brüsszeli ülészaka az új amerikai rakéták elfogadását a szovjetunióval való tárgyalások folytatásához kötötte. nyugati katonai szakértők véleménye szerint a nato-ban elfogadott „rugalmas reagálás” doktrínája, az amerikaiaknak a nukleáris fegyver elsőként való alkalmazására vonatkozó készsége, továbbá az az elképzelés, hogy egy európai háborúban a helyzethez mérten „adagolható”, a nukleáris fegyverek bevetése, feltételezi washington katonai fölényét, s ezért ellentmondásba keveredik az európai közvéleménynek azzal a követeléssel, hogy a kontinensen lényegesen csökkentésük a nukleáris fegyverzetet.

minden alap megvan annak feltételezésére - írja a kommentátor - hogy washington a lengyelországi események körül keltett hisztériával részben a közép-hatótávolságu nukleáris fegyverekről

Fi

12.15

folytatandó tárgyalások megkíséreléséhez is egyengeti a talajt. a nyugati sajtó szerint reagan a nyugat-európai háborúellenes hangulatot igyekezett a saját politikai céljaira kihasználni. megígérte schmidt nyugatnémet kancellárnak, hogy „enyhébb álláspontra”, helyezkedik a moszkvával folyó tárgyalásokon, ha a kancellár „keményebb politikát”, folytat a lengyel eseményekkel kapcsolatban. az amerikai kormányzat ezzel egyidejűleg megkísérelte elferdíteni a nukleáris fegyverek csökkentésével kapcsolatos szovjet álláspontot. reagan például a tényekkel ellentétben azt állította, hogy moszkva nem adott „konstruktív választ”, az amerikai „nulla megoldásra”,.

köztudott, hogy a szovjetunió világos választ adott reagannek. természetesen ez a szovjet állásfoglalást tartalmazza és nem azonos az amerikai kormány álláspontjával. /folyt./

ht kd bd

15.33 120182 2585

..-

sk0048 4 230 mtik1051

iráni merénylet

london, 1982. január 12. /reuter/afp/ - fegyveres támadók teherán központjában hétfőn megsebesítették hasszan monfared ipari és bányászati miniszterhelyettesét - jelentették kedden a teheráni napilapok. hétfőn, amikor monfared elhagyta hivatalát, autóját motorkerékpáros fegyveresek feltartóztatták és rálőtték a miniszterhelyettesre. monfared a vállán megsebesült.

néhány nap leforgása alatt másodizben követtek el merényletet iszlám vallási vezető ellen: vasárnap megsebesítették mohamed khameneit, mashhad iráni város parlamenti képviselőjét, ali khamenei elnök fivérét.

a teheráni rádió jelentése szerint a biztonsági erők az iráni fővárosban lezajlott fegyveres összetűzés során hétfőn megölték a modzsahedin khalk szervezet egyik tagját, egy másikat pedig elfogtak. ugyancsak a rádió jelentette: olyan dokumentumokat foglaltak le, amelyek azt bizonyítják, hogy az említett személyek részt vettek több rendőr meggyilkolásában.

kzs fg bd

15.42 120182 0989

Fi

12.15

..-

sk0049 4 230 mtik1050

jörgensen

koppenhága, 1982. január 12. /ap/ - a munkanélküliség leküzdésére szólította fel ötödik szociáldemokrata kormányát kedden anker jörgensen dán miniszterelnök a parlament új ülészakát megnyitó beszédében.

a kormányfő ii. margit királynő és a múlt hónapban újjáválasztott parlament 179 képviselője előtt kijelentette: kisebbségi kormányának az a célja, hogy 1983 végéig minden fiatal dán állampolgárnak munkát vagy tanulási lehetőséget biztosítson. jelenleg az ország munkaképes lakosságának 9 százaléka van munka nélkül.

megfigyelők ugyanakkor rámutatnak, hogy a miniszterelnök beszéde és a kormány már elkészült és hamarosan a parlament elé terjesztendő törvénytervezetei nem tartalmazzak új elemeket azzal a korábbi szociáldemokrata programmal szemben, amely jörgensen kormányának parlamenti vereségéhez vezetett és szükségessé tette a választások idő előtti megtartását.

a december 8-i választásokon jelentős szavazatvesztés érte a szociáldemokrata pártot, de így is az ország legjelentősebb politikai tényezője maradt. a kilenc párt képviselőiből álló törvényhozásban a jobboldal és a baloldal között csaknem egyenlő arányban oszlanak meg a mandátumok. mintegy kéthetes tárgyalás eredményeként jörgensen közvetlenül a karácsonyi ünnepek után jelentette be - 1972 óta ötödik - kisebbségi kormányának megalakulását.

to ng bd
15.43 120182 1376

fi

12/15

sk0050 4 230 mtik1052

genf- taszsz /2. rész/

a lényeg természetesen nem az, hogy washington hajlandó tárgyalni az európai nukleáris fegyverekről. az amerikai fél jó szándéka, az a készsége fontos, hogy az egyenjogúság és az azonos biztonság elve alapján törekedjen a megoldásra. végül is az amerikaiak éppen úgy érdekeltek a nemzetközi helyzet javulásában, mint a szovjetunió és a többi európai ország - fejeződik be a taszsz kommentárja.

ht kd bd

15.44 120182 0447

--

sk0051 4 230 mtik1053

ghana - új fejlemények

accra, lomé, 1982. január 12. /mti-taszsz/afp/reuter/ - a ghanai fővárosban kedden hivatalosan bejelentették, hogy a szilveszterkor hatalomra jutott ideiglenes nemzeti védelmi tanács /pndc/ veszi át a kormány szerepét. az accrában kiadott nyilatkozatból kiderül, hogy az említett tanácsnak legfeljebb 11 tagja lesz, többségük a hadsereg tisztje.

eddig az volt ismert, hogy jerry rawlings repülő-százados, a polgári kormányzatot megbuktató akció irányítója áll a pndc élén. most azt is közölték, hogy a testület tagjai között lesz nunoo mensah dandártábornok, vezérkari főnök, aki a katonai ügyeket irányítja majd. a tanács teljes összetétele egyelőre nem ismeretes. a taszsz loméből keltezett jelentésében arról számol be, hogy ghana több vidéki városában újabb tömegmegmozdulásokat szerveztek az új vezetés támogatásának jegyében. a ghanai lakosság meglepedéssel fogadta a katonai vezetők első intézkedéseit, mint például a felvásárlási árak hatékonyabb ellenőrzését, az alapvető szükségleteket kielégítő árucikkek, valamint a busz- és vasúti jegyek árának csökkentését. a ghanai sajtó megállapította, hogy a piacokon érezhetően csökkent az árszint.

a szovjet hírügynökség tudósítója a ghanával szomszédos togból keltezett helyzetelemzésében megállapítja, hogy nyugaton fokozódik a ghanai vezetés elleni kampány. megemlíti, hogy az afp francia hírügynökség a „polgárháború lehetőségét”, latolgatva közölte: ghana észak-nyugati vidékén olyan katonai egységek csoportosulnak, amelyek a megbuktatott elnökhöz, hilla limann-hoz hűek.

fi

12/15

Lagosból érkezett hírek szerint haladó nigériai politikai körök arra ösztönzik kormányukat, hogy ne nézze ellenséges szemmel a ghanai változásokat. Reagan amerikai elnök egy üzenetében arra szólította fel a lagosi kormányt, hogy függessze fel a ghanába irányuló olajszállításokat. A nigériai kormány egyelőre nem hozott döntést ebben az ügyben.

ku fg bd

15.48 120182 1953

-.-

sk0052 4 230 mtik1054

arafat-interjú

Tokió, 1982. január 12. /mti/ - Jasszer Arafat, a palesztinai felszabadítási szervezet vezetője ismét állást foglalt az ugynevezett szaudi béketerv mellett. A japán kyodo-híregyénységnek adott, és kedden közzétett nyilatkozatában Arafat kifejtette: változatlanul értékeli, és a „közel-keleti probléma tartós, átfogó rendezésére alkalmas, építő jellegű kiindulópontnak, tartja Fahd herceg szaudi trónörökös nyolcpontos indítványát.

Ez a terv - mint ismert - többek között előírja Izrael állami létezésre való jogának elismerését is.

fn/vs fg bd

15.50 120182 0586

-.-

sk0053 4 230 mtik1055

hanoi pártkonferencia

dunai Péter, az mti tudósítója jelenti:

Hanoi, 1982. január 12. /mti/ - A helyzet objektív elemzésére, a következtetések levonására, a tennivalók pontos meghatározására szólította fel a 150 ezer hanoi párttag képviselőjében megjelenteket

Ri

12.15

Le Van Luong, a VKP KB politikai bizottságának tagja, a főváros pártbizottságának első titkára a kedden kezdődött hanoi pártkonferencián. A tanácskozás feladata: megtárgyalni a párt ötödik kongresszusa elé kerülő okmányokat, a politikai és a pártépítési beszámolót, valamint megválasztani a kongresszusi küldötteket. A tanácskozás résztvevői köszöntötték Le Duant, a párt KB főtitkárát, Pham Van Dong miniszterelnököt és Truong Chinhet, az államtanács elnökét, a politikai bizottság tagjait, akiket a KB Hanoi város pártküldöttei sorába javasolt.

Az okmányokról kezdett vita előtt Tran Vy, a városi tanács /népi bizottság/ elnöke ismertette a központi bizottság 11. plenumán megtárgyalt 1982-es népgazdasági tervnek Hanoi-t érintő vonatkozásait, a főváros feladatait. A most kezdődött pártkonferenciát megelőző három hétben a főváros 1820 pártalapszervezetében már megvitatták a kongresszusi dokumentumokat, s a felszólalók többsége egyetértett a bennük foglaltakkal, sok helyen azonban csak viták után alakult ki nézetegység. A hozzászólók legtöbbször azon a véleményen voltak, hogy a központi problémát, a gazdasági kérdéseket nem lehet az összefüggésekből kiszakítva, a katonai-politikai helyzet egyidejű elemzése nélkül tárgyalni.

Az elmúlt öt esztendő - hangoztatták ezzel összefüggésben - számos területen sikereket, előrelépést hozott a vietnami forradalomban, ugyanakkor nem hagyhatók figyelmen kívül a gyengeségek, az elkövetett hibák sem. A felszólalók mindenekelőtt a gazdaságirányítást bírálták, konkrét intézkedéseket javasoltak. Általános helyesléssel fogadták a pártkongresszus elé kerülő okmányokban azokat a részeket, amelyekben a jövő gazdasági feladatairól, a hibák kijavításáról, az irányítási rendszer rugalmasabbá tételéről, az égetően szükséges szemléletváltoztatásról esett szó.

A központi pártlap, a Nhan Dan, megvonva az alapszervezeti taggyűlések mérlegét, aláhúzza a vitákban való széles körű részvételt /több, mint 100 ezer párttag szólta hozzá/, a politikai érettséget, a nehézségekkel való szembenézést tükröző hangnemet.

dp/jp kd bd

15.56 120182 2369

Ri

12.15

12.15

sk0054 4 230 mtik1056

schweitzer tábournok a pentagonban

washington, 1982. január 12. /taszsz/ - a közvéleményt felháborító szélsőséges kijelentéseiről hírhedtté vált robert schweitzer amerikai tábournok, a nemzetbiztonsági tanács volt katonai szakértője végül is a pentagon „védőszárnyai”, alatt talált menedéket.

az amerikai hadügyminisztérium bejelentése szerint robert schweitzert a hadsereg vezérkari főnöke szervezési kérdésekkel foglalkozó helyettesének különleges tanácsadójává nevezték ki. az ap amerikai hírgyűjtő beszámolója szerint a tábournok jelentős szerephez jutott az egyesült államok katonai stratégiájának kidolgozásában.

mint emlékeztetés, tavaly októberben schweitzer egy szovjetellenes hisztériától áthatott nyilvános felszólalásában lényegében a szovjetunió elleni háború megindítására szólított fel.

a tábournok fecsegése nagy riadalmat keltett a fehér házban, hiszen attól tarthattak, hogy fény derül a kormányzat veszélyes játszmájának titkos kártyáira. reaganék ezért elhatározták magukat schweitzer kijelentéseitől és közölték: a tábournokot felmentették a nemzetbiztonsági tanácsban viselt funkciójából, és áthelyezték a pentagonba. hamarosan kiderült azonban, hogy ez a bejelentés csak a közvélemény lecsillapítását szolgálta: mint jól értesült újságírók megtudták, schweitzer, mintha mi sem történt volna, továbbra is a nemzetbiztonsági tanácsban dolgozik.

egy újabb botrány elkerülése érdekében a kormányzat nagyhirtelen azzal próbált mentegőzni, hogy a tábournok csak az ügyek átadása céljából tért vissza a fehér házba. az amerikai sajtó szerint azonban a hadügyminisztériumban csak a közelmúltban kezdték keresni a megfelelő helyet schweitzer számára.

... pc ng bd

16.01 120182 1713

Nm

17.20

-.-

sk0055 4 230 mtik1057

pakisztán - külkapcsolatok

islamabad, 1982. január 12. /mti-ap/upi/ - feltételekhez kötötte a pakisztáni-szovjet és pakisztáni-afganisztáni kapcsolatok rendezését kedden agha sahi pakisztáni külügyminiszter, aki a 350 tagú szövetségi konzultatív tanács tagjai előtt külpolitikai kérdésekről beszélt. a kinevezett képviselők közül álló pakisztáni testület hétfő óta hivatalosan is az öt évvel ezelőtt feloszlatott parlament helyébe lépett.

agha sahi ismételtén leszögezte: az islamabadi vezetés kizárólag akkor hajlandó tárgyalni a szovjetunióval, illetve afganisztánnal, ha az afganisztánban tartózkodó szovjet csapatok „egy megállapított határidőn belül”, elhagyják az országot.

a külügyminiszter figyelmen kívül igyekezett hagyni azt a tényt, hogy az afganisztán körül kialakult helyzetet nagymértékben befolyásolja a pakisztáni vezetés magatartása; islamabad továbbra sem hagy fel az afgán ellenforradalmárok támogatásával. agha sahi állítása szerint pakisztán mindig is kész volt tárgyalásokat folytatni a szovjetunióval afganisztán biztonságának és annak szavatolásáról, hogy az ott-tartózkodó szovjet csapatok távozása után senki se avatkozzék be az afgán belügyekbe.

agha sahi kijelentette, hogy pakisztánnak és indiának - tekintettel a térségben bekövetkezett „drasztikus és alapvető változásokra”, - javítania kell kapcsolatait. ez a két ország vezetőinek „elsőszámú kötelessége”,.

agha sahi békülékeny hangon jelentette ki: itt az ideje félretenni a két ország nézeteltéréseit, s új, határozott lépéseket tenni a régi problémák megoldására. a külügyminiszter szerint indiának nem kell aggódnia a pakisztánnak nyújtott amerikai katonai és gazdasági segítség miatt.

a pakisztáni külügyminiszter január 28-án új-delhibe utazik, és tárgyalásokat folytat naraszimha rao indiai külügyminiszterrel - elsősorban egy megemlékezési egyezmény kötésének lehetőségéről.

pakisztán és india között az egyik alapvető probléma jammu és kasmir hovatartozásának kérdése, amely több mint három évtizede okoz feszültséget a két ország kapcsolataiban. agha sahi szerint már e kérdések rendezésével is alapvetően megváltozhatna a helyzet Dél-Ázsiában.

... km fg bd

16.10 120182 2210

Nm

17.20

-.-

1982.01.12.

sk0056 4 230 mtik1058

puja frigyos londonban

rác péter, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

London, 1982. január 12. /mti/ - kedden délután háromnapos hivatalos látogatásra londonba érkezett puja frigyos k lgyminiszter.

a magyar diplomácia vezetője brit kollégája, Lord Carrington meghiv s nak tesz eleget. vend gl t j val a szerdán kezdődő hivatalos tárgyalásokon a kétoldalu kapcsolatokat és az időszerű nemzetközi kérdéseket tekinti  t.

embargó 18.00 óráig!!

kedden délután Lord Trefgarne, a brit k lgyminiszt rium parlamenti  llamt k ra udvariassági látogatást tett puja frigyosn l.

rp/mh ng bd

16.13 120182 0658

-.-

sk0057 4 230 mtik1059

berlinguer-beszéd /1. rész/

király ernő, az mti tudósítója jelenti:

R ma, 1982. január 12. /mti/ - a központi bizottságot és az ellenőrző bizottságot  z rt hívták össze, mert a párt szükségesnek érzi, hogy még jobban elmélyedjen a lengyel események során felmerült problémák tanulmányozásában, és ugyanakkor mind hazai, mind nemzetközi tevek nyess g t még pontosabban határozza meg - hangsulyozta az olasz kp k t vezető testületének hétfőn kezdődött együttes ülésén Enrico Berlinguer, a párt f tt k ra.

a h romnaposra tervezett tanácskozást megnyitó beszámolóban Berlinguer megismételte az okp-nak a lengyelországi szükségállapot kih rdet s vel kapcsolatos korábbi álláspontját, amelyet december 30- n hat roztatban összegezett a pártvezetőség. ismét annak   véleményének adott hangot, hogy a lengyel válság december 13- 

Nm

14. 20

S

1982.01.12.

előtti alakul s ert ,,felelősség terheli,, a szovjetuniót és a szocialista országokat is, mivel, ugymond, ,,fenntartással kezelt k a lengyel megujul st,,.

az okp f tt k ra ugyanakkor hat rozoitan visszautasította azokat a nyugati terveket, amelyek a további kibontakozás utját neheziten k, és újabb gazdasági és társadalmi megpróbáltatások el   llitan k a lengyel népet. ha lengyelországban véres  sszeesap sok vagy gazdasági összeomlás következne be, ez veszélyeztetné a kelet-nyugati kapcsolatokat, és a hidegh boru idejének feszültségét idézné f l - jelentette ki.

Berlinguer a lengyel problémákból kiindulva megismételte a párt december 30- i hat roztat nak k t tel t, miszerint a szocializmus fejlődésének az a szakasza, amely az októberi forradalommal kezdődött, ,,elvesztette hatóerejét,, - és ennek illusztrálására a szocialista országok gazdasági és társadalmi problémáit hozta fel. az olasz pártvezető ugyanakkor hangsulyozta az októberi forradalomnak az emberiség egésze szempontjából mérhető nagy hatását.

Berlinguer beszélt az enyhülési politika fenntartásának és továbbvitelének kérdéséről, különös tekintettel a két nagy politikai tömb-létére, és azt javasolta, hogy a genfi tárgyalások résztvevőinek k r t b v ts k ki. amikor európa politikai szerepének növelését hangsulyozta, ugyanakkor az ezen a címen hozott nyugati döntéseket is bírálta: így például az olasz k rm nynek a comesi rak t b ziszra vonatkozó tervét, olasz csapatoknak a sinai-félszigetre küldendő ellenőrző erőkben való részvételét és azt az elgondolást, hogy függeszék fel a szovjet földgázvezeték l tesit s vel kapcsolatos tárgyalásokat./folyt./

kir/vs ng

16.34 120182 2505

-.-

sk0058 4 230 mtik1060

magyar-ndk /1. rész/

Berlin, 1982. január 12. /mti/ - egyezmények, megállapodások és jegyz knyv aláirásával  rt véget kedden berlinben a magyar-ndk gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság xx.  l sszaka.

Nm

17. 20

S

a kétnapos tanácskozás keretében a tárgyalófelek áttekintették az elmúlt időszak gazdasági együttműködésének legfőbb területeit, és nagy figyelmet fordítottak a jövő feladataira.

az ülészakon megállapították, hogy Magyarország és az ndk népgazdasága jól kiegészíti egymást, és nagy jelentőségük van a bevált kapcsolatoknak. a szocialista országok közül ma az ndk Magyarország második legfontosabb külgazdasági partnere, és hazánk is nagy szerepet játszik az ndk külgazdaságában. jól jellemzik ezt az elmúlt husz esztendő során elért eredmények.

a tanácskozáson hangot kapott az is, hogy a külkereskedelemben jobban figyelembe kell majd venni azokat a körülményeket, a megváltozott feltételeket, amelyek befolyásolják a két ország népgazdaságának fejlődését. kölcsönösen szem előtt tartva egymás érdekeit, előnyben kell részesíteni az olyan megoldásokat, amelyek a külső és belső nehézségek ellenére is alkalmasak az együttműködés fejlődésének biztosítására. fel kell kutatni az együttműködés új formáit, előtérbe állítva a minőségi követelményeket. különösen nagy lehetőségek és szükségletek jelentkeznek a járműipar, mezőgépipar, szerszámgépipar, elektronika, robottechnika területén a szakosítás, a termelési együttműködés fejlesztésében.

embargó 17 óráig !

kedden délután willi stoph miniszterelnök, az nszep kb pb tagja hivatalában fogadta marjai józsef miniszterelnök-helyettes, a magyar-ndk gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság magyar tagozatának elnökét. a magyar miniszterelnök-helyettes megbeszélést folytatott dr. gerhard weiss miniszterelnök-helyettesével is. /folyt./

... bj/jp kd bd

16.44 120182 1902

Nm

wo
17

sk0059 4 230 mtik1061

magyar—ndk /2.rész/

embargó 19 óráig!

kedden este a berlini magyar nagykövetségen a két küldöttségvezető - marjai józsef és wolfgang rauchfuss miniszterelnök-helyettes - jegyzőkönyvet írt alá az ülészak munkájáról. marjai józsef és dr. herbert weiz miniszterelnök-helyettes hosszú távu programot is aláírt az 1981-1985. évi időszak műszaki-tudományos együttműködésének kiválasztott súlypontjairól. a felek aláírtak két közlekedési egyezményt, illetve megállapodást, valamint egy autóbuszgyártás-szakosítási egyezményt.

az ünnepélyes aláírás után dr. szalai béla berlini magyar nagykövét fogadást adott a magyar-ndk gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság ülészakának befejeződése alkalmából.

embargó feloldásig!

marjai józsef az esti órákban hazautazott budapestre. a schönefeldi repülőtéren a küldöttséget wolfgang rauchfuss miniszterelnök-helyettes és a vegyesbizottság ndk tagozatának több más vezető személyisége bucsúztatta.

embargó feloldásig!

dr. marjai józsef az esti órákban hazaérkezett budapest ferihegyi repülőtérre.

... bj/jp kd bd

16.53 120182 1190

Nm

wo
17

sk0060 4 230 mtik1062

berlinguer-beszéd /2. rész/

az okp főtitkára sürgősnek és szükségesnek nevezte a nyugat-európai munkásosztály, és egyáltalán a baloldal összefogását a jelenlegi válság leküzdésére. a szocializmus nyugat-európai térhódításának lehetőségéről azt mondta, hogy tanulmányozni kell azokat az eredményeket, amelyeket a kelet-európai országok éltek, de ahhoz, hogy új impulzust kapjon a szocializmus, arra lenne szükség, hogy a fejlett tőkés országok körülményei között is létrejöjjön. szerinte ezt hivatott segíteni az ugynevezett harmadik út.

berlinguer ezután azt fejtegette, hogy a „harmadik út”-nak, vagy „harmadik szakasz”-nak történelmi előzményei vannak, és azt igyekezett alátámasztani, hogy mindez a nyugat-európai országok fejlődéséből eredő szükségszerűség, hogy nem jelenti az internacionalizmus feladását, vagy a létező szocializmus országaival való gyökeres szakítást. /ezt a tézist cossutta pártvezetőségi tag már a párt december 30-án hozott határozatával kapcsolatban is élesen bírálta./ a párt belső életéről szólva berlinguer kijelentette, hogy a vitákat nyíltan és szabadon kell folytatni, de úgy, hogy az egység ne forogjon veszélyben.

a beszámoló feletti vita már hétfőn este megkezdődött. /folyt./

kir/vs ng bd

16.59 120182 1260

sk0061 4 230 mtik1063

berlinguer-beszéd /3. rész/

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

kedd reggeli polgári lapvélemények szerint berlinguer beszámolója jelentős esemény az okp történetében. a corriere della sera szerint kommunista vezető még sohasem használt olyan kritikus hangot a szovjetunióval és modelljével szemben, mint most berlinguer. a la repubblica ezt írta: cossuttának berlinguer azt válaszolta, hogy tekintsen a szovjet valóságra; „a valóság adatai, hogy a szovjetunió 23 millió tonna gabonát kénytelen vásárolni mint nagyhatalom, hogy hiányzanak a szabadságjogok, mind az értelmiség, mind a fiatalok körében egyre terjed a depolitizálódás jelensége.

Nm
17.

a lapok egybehangzóan kiemelik, hogy az utóbbi időben oly sokat emlegetett harmadik útról lényegében semmi újat nem mondott az okp főtitkára. az avanti szerint a probléma továbbra is az, hogy megértsük: mi is akar lenni tulajdonképpen a harmadik út, vagy harmadik szakasz, mert erről első olvasásra semmi új nem bukkan fel. a corriere della sera szerint csaldás érte azt, aki arra számított, hogy a harmadik útról valami receptet ad majd a berlinguer-beszéd. ugyanez a lap kritikuskak-önkritikusnak minősíti a beszédet, amely „a baloldal számára” azonban kétségtelenül elgondolkodtató javaslatokat nyújt.

kir/vs ng bd

17.02 120182 1357

sk0062 4 230 mtik1065

czyrek - elutazás

moszkva, 1982. január 12. /taszsz/ - kedden hazautazott moszkvából józef czyrek, a lengyel politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, lengyel külügyminiszter, aki látogatást tett a szovjetunióban. a lengyel diplomácia vezetője elutazása előtt koszorút helyezett el a lenin-mauzóleum falánál és az ismeretlen katona sirján.

a lengyel vendéget a repülőtéren andrej gromiko, az szkp kb politikai bizottságának tagja, a szovjetunió külügyminiszttere bucsuztatta.

sj le ht bs

17.29 120182 0533

Nm

45

sk0063 4 230 mtik1066

schmidt, genschler - Lengyelország

follinus könyves jános, az mti tudósítója jelenti:

bonn, 1982. január 12. /mti/ - éleződik a nyugatnémet kormány hangvétele a lengyel kérdésben, anélkül azonban, hogy ezt az amerikai szankciókhoz való csatlakozás követné - ebben foglatható össze helmut schmidt kancellár és hans-dietrich genschler külügyminiszter legfrissebb állásfoglalásának lényege.

- a nyugatnémet kormányfő a stern magazin e heti számának adott - korábban nyilvánosságra hozott - interjújában azt állította, hogy „a szovjetunió nyomása nélkül nem került volna sor, a szükségállapot kihirdetésére lengyelországban. schmidt megértéssel értékelte a szovjetunió elleni amerikai gazdasági szankciókat is, amelyeknek - véleménye szerint - gazdasági jelentőségük kisebb, mint egy esetleges gabonaembargónak, s elsősorban „politikai funkciójuk, van. ezekkel az intézkedésekkel a reagan-kormány - schmidt szavaival - „a lengyel fejlődésre gyakorolt szovjet nyomást akarja csökkenteni, „a nyugatnémet kancellár ugyanakkor értesre adta, hogy ezek a konfrontációs lépések nem veszélyeztetik a szovjet-nyugatnémet földgáz-csővezeték, amit az is bizonyít, hogy ennek megvitatása egyáltalán nem szerepelt az amerikai elnökkel folytatott washingtoni tárgyalásain.

- schmidt-nél is élesebben fogalmazott a deutschlandfunk-nak kedden adott nyilatkozatában genschler nyugatnémet külügyminiszter. genschler - teljesen figyelmen kívül hagyva a lengyel vezetők egyértelmű állásfoglalásait - annak a véleményének adott hangot, hogy a szükségállapot bevezetésével lengyelországban „olyan hosszú távu fejlődés indult meg, amely távolodást jelent a reformok és a megújulás irányvonalától, „a nato-tagállamok külügyminisztereinek gyakorlatilag a lengyel belügyekbe beavatkozó hétfői nyilatkozatát a nyugatnémet külügyminiszter olyan helyes politikai stratégiának minősítette, amelynek célja a „lengyel megújulás, támogatása. ugyanakkor genschler sem volt hajlandó egyértelmű választ adni arra a kérdésre, és a szovjetunió elleni amerikai bojkottintézkedésekhez.

hogy az nssk a jövőben csatlakozni fog-e a lengyelországi
fkj/mh fm bs

17.39 120182 2092

Nm

18.10

sk0064 4 230 mtik2001

haig - érkezés

kairó, 1982. január 12. /afp/ - alexander haig amerikai külügyminiszter kedden kétnapos hivatalos látogatásra kairóba érkezett.

haig kedden este megkezdi tárgyalásait egyiptomi kollégájával, kamal hasszan alival, szerdán délelőtt pedig fogadja őt hoszni mubarak elnök.

kf pl bs

17.41 120182 0321

sk0065 4 230 mtik2002

nyugatnémet ellenzék - lengyelország

bonn, 1982. január 12. /mti/ - a nyugatnémet ellenzéki keresztény pártok parlamenti csoportja keddi, nyugat-berlini ülésén olyan határozati javaslatot dolgozott ki, amely gazdasági szankciókat helyez kilátásba lengyelország és a szovjetunió ellen arra az esetre, ha „lengyelországban nem változik meg a helyzet, „a lengyel belügyekbe való súlyos beavatkozást jelentő határozati javaslatot a cdu és a csu a bonni parlament csütörtöki ülésén akarja szavazásra előterjeszteni.

a határozati javaslat gazdasági és pénzügyi bojkottintézkedéseket sürget a két szocialista ország ellen mindaddig, amíg - ugymond - lengyelországban „nem szüntetik be az elnyomó intézkedéseket, „számos ellenzéki parlamenti képviselő-kételyét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy a bonni kormánypártok képviselői megszavazzák a határozati javaslatot. ezt látszik alátámasztani az is, hogy willy brandt, a német szociáldemokrata párt elnöke keddi sajtóértekezletén nem támogatta az egyesült államok által szorgalmazott szankciókat.

fkj/jp ng bs

17.43 120182 1085

Nm

18.10

sk0066 4 300 mtik2003

usa - nato

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. január 12. /mti/ - ,nem valami jó fényben tünteti fel az atlanti szövetséget az a tény, hogy washingtonnak és szövetségeseinek négy hetébe telt, amire lengyelországra vonatkozó első közös nyilatkozatuk megszületett, - írja kedden a the washington post a nato brüsszeli állásfoglalásáról, bár a továbbiakban elégedettségét fejezi ki annak tartalmával.

az amerikai sajtó brüsszeli jelentéseiben két megállapítás ismételődik. az egyik szerint - mint a the christian science monitor írja - ,a brüsszeli nyilatkozatban a szövetségeseik végre egy hangon beszéltek, az efelett érzett örömet csak az a tény keseríti meg, hogy görögország a nyilatkozat több kulcsfontosságú kijelentésétől elhatárolta magát. a másik visszatérő megállapítás az amerikai jelentésekben az, hogy a szavak még nem azonosak a cselekvéssel, és hogy brüsszel után sem változik az atlanti-óceán két partján lévő szövetségeseik érdekeinek objektív különbözősége, például a kereskedelem terén.

washington, mint az amerikai főváros politikai megfigyelői jelzik, továbbra is a maga választotta kettős utat - a nyomásgyakorlás és a taktikázás útját - járja majd. részben példamutatással, de a diplomácia és a propaganda minden egyéb lehetséges eszközével is igyekszik konkrét lépésekre rábírni partnereit. másfelől azzal próbálja magához kötni őket, hogy eleget tesz a biztonságukat közvetlenül érintő kelet-nyugati tárgyalások folytatására vonatkozó európai követeléseknek.

ennek a kettős politikának a jegyében reagan hétfőn - egy hét alatt már másodszor - ismét tárgyalt az amerikai farmerek vezetőivel, és azzal, biztatta, őket, hogy ha újabb szovjetellenes kereskedelmi embargóra kerül sor, ez nem korlátozódik majd a mezőgazdasági termékekre.

másfelől az amerikai sajtó arról is beszámol, hogy az egyesült államok képviselői visszatértek a középtávolságú rakétákkal foglalkozó genfi tárgyalásokhoz. a the washington post keddi számában chalmers m. roberts rovatában figyelemre méltó, vagy legalábbis figyelemfelkeltő értesülést közöl arról, hogy paul nitze, az amerikai küldöttség vezetője, hírek szerint most úgy érzi, hogy van lehetőség a tárgyalások megegyezéssel való lezárására, méghozzá viszonylag gyorsan,.

br/dj ng bs

17.48 120182 2325

Nw

13.10

-.-

sk0067 4 230 mtik2004

ankarai smog

ankara, athén, 1982. január 12. /ap/upi/dpa/ - a hétfő óta egyre sűrűsödő füstköd /smog/ eddig két ember halálát okozta, s egyre többen kerülnek kórházba ankarában. a levegőszennyeződés olyan veszélyes mértéket ért el, hogy a helyi hatóságok szükségintézkedésekkel próbálnak ellene védekezni.

a magas hegyek által határolt völgyben elterülő török főváros levegője egyébként is mindig erősen szennyezett, de a keddi mérések során a szakemberek megdöbbenéssel állapították meg, hogy a levegő szennyezettsége tizszerese, kéndioxid tartalma pedig ötszöröse az egészségügyi világszervezet által meghatározott veszélyességi határértéknek.

a helyi hatóságok kedden felkérték a 12 évnél fiatalabbakat és az ötven évnél idősebbeket, hogy ne menjenek ki lakásukból, az ablakokat tartsák csukva. elrendelték, hogy mind a közhivatalokban, mind a magánlakásokban valamennyi fűtőberendezést állítsanak a tilalom betartását a rendőrség ellenőrzi. az oktatási minisztérium legkevesebb két napra bezárta az iskolákat. jelentősen korlátozták a gépkocsiforgalmat, és nyilvános helyeken megtiltották a dohányzást. ugyanakkor azt javasolják a lakosságnak, hogy a savas hatás gyengítésére lakásában permetezzen ammóniát.

le, és a rendőrség ellenőrzi a tilalom betartását. a görög fővárosban szintén erős a smog, ezért ott is korlátozásokat vezettek be. az athéni üzemeknek 30 százalékkal csökkenteniük kell termelésüket, a gépkocsik csak minden második napon közlekedhetnek, és a kormányhivatalokban leállították a fűtést.

pc fm bs

17.52 120182 1511

-.-

sk0068 4 230 mtik2005

rövid hírek

d,escoto - venezuela

havanna, 1982. január 12. /mti/ - miguel d,escoto nicaraguai külügyminiszter kedden 24 óráig, előre be nem jelentett látogatásra venezuelába érkezett. a managuai diplomácia vezetője caracasban luis

Nw

13.10

herrera campins elnökkel és josé alberto zambrano külügyminiszterrel tanácskozik.

belafonte

washington, 1982. január 12. /adn/ - harry belafonte amerikai énekes és színész kapta meg az 1982-es martin luther king-békedíjat - közölte hétfőn coretta king. az 1968-ban meggyilkolt néger polgárjogi vezető özvegye egy atlantai sajtóértekezleten azzal indokolta a díj odaítélését, hogy harry belafonte tevékenyen közreműködött az emberi jogok védelmében az egyesült államokban.

toulouse-lautrec képei

albi, 1982. január 12. /dpa/ - keddre virradóra a dél-franciaországi albi muzeumból ismeretlen tettesek ellopták henri de toulouse-lautrec francia festő hat festményét. albinak, toulouse-lautrec szülővárosának muzeuma rendelkezik a festő műveinek legnagyobb gyűjteményével.

kf fg bs

17.55 120182 1061

sk0069 4 230 mtik2006

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására !

arafat - palesztin gerillák

beirut, 1982. január 12. /ap/upi/ - palesztin pilóták és gerillák szolgálnak nicaraguában, angolában, illetve harcolnak salvadorban - jelentették kedden amerikai hírgyűnökségek egy libanoni hetilap, az asz-szafir értesülésére hivatkozva.

a lap szerint ezt a tényt maga jasszer arafat közölte a libanoni fővárosban egy palesztin értelmiségiekkel tartott találkozáján. a upi jelentése szerint arafat hétfőn vett részt az említett találkozón.

Nm

13.10

az ap szintén jasszer arafat egyik kijelentésére hivatkozva közölte, hogy a palesztinai felszabadítási szervezet tavaly novemberben 10 millió dollár összegű segínyt nyújtott nicaraguának.

a pfsz beiruti szóvivője nem volt hajlandó kommentálni az asz-szafir értesülését.

gó fg bs

17.57 120182 0887

sk0070 4 230 mtik2007

haiti - esti összefoglaló

new york, párizs, 1982. január 12. /taszsz/ - haiti fővárosában, port-au-prince-ben és az ország jelentősebb városaiban jean-claude duvalier diktátor biztonsági szolgálatának egységei járőröznek - jelentik a hírgyűnökségek. - időközben haiti hivatalos források is megerősítették, hogy két nappal ezelőtt a tortuga-szigeten egy fegyveres csoport szállt partra azzal a céllal, hogy megdöntse a duvalier-kormányzatot.

jean marie chanoine, haiti tájékoztatási és koordinációsügyi miniszter szerint a fegyvereseket, akiknek létszáma nem haladta meg a negyvenet, megfutamították, és közülük hármat elfogtak.

ugyanakkor az eddig ismeretlen „haiti népi párt”, képviselője az egyesült államokbeli miamiban azt közölte, hogy egy másik, nagyobb létszámú duvalier-ellenes fegyveres csoport szállt partra haiti más pontján.

a tortuga-szigeten partra szállt lázadók vezetője, bernard sansaricq a hatvanas évek elején menekült el az országból, miután a hírhedt haiti biztonsági szolgálat, a „tonton macoute”, emberei kiirtották egész családját - írja a párizsi L'humanité. - mostani akcióját - amelyet minden valószínűség szerint tehetős ellenzéki haitiak pénzelték - mindenesetre csak komoly kételyekkel lehet fogadni. sansaricq ugyanis a partraszállás előtt két nappal aprólékos részletességgel mondta el az akció egész tervét ujságíróknak. a L'humanité értesülése szerint sansaricq emellett a bahama-szigeteken találkozott az ottani amerikai nagykövetség tanácsosával.

gó pl bs

18.11 120182 1529

Nm

13.10

sk0071 4 230 mtik2008

szovjet-lengyel közös közlemény /1.rész/

moszkva, 1981. január 12. /mti/ - kedden hazautazott moszkvából józef czyrek, a lemp kb politikai bizottságának tagja, a kb titkára, a lengyel népköztársaság külügyminisztere.

a látogatásáról kiadott közös közlemény szerint a külügyminiszter mélyreható eszmecserét folytatott szovjet kollégájával, andrej gromikóval a szovjetunió és lengyelország kapcsolatairól, valamint egyes, nagy fontosságú nemzetközi kérdésekről. a felek kifejezték meggyőződésüket, hogy a két ország közötti barátság és szoros, sokoldalú együttműködés továbbra is erősödni és fejlődni fog. e kapcsolatok megbízhatóan szolgálják a szovjet és a lengyel nép érdekeit, a szocializmus ügyét, az európai és a nemzetközi stabilitás és biztonság fontos tényezőjét jelentik.

józef czyrek a lengyel vezetés nevében határozottan elítélte a lengyel népköztársaság elleni ellenséges kampányt, amelyet egyes nyugati országok a szükségállapot bevezetése után indítottak. ennek kapcsán leszögezte, hogy a szükségállapotot a legfelsőbb állami szerv döntése alapján, az alkotmánnyal összhangban vezették be. ezt a döntést az a sürgető szükségszerűség diktálta, hogy megakadályozzák a vérontást és a polgárháborút, megvédjék a lengyel nemzet létérdekeit, megóvják a lengyelországi szocializmust az ellenforradalmi fenyegetéstől, amelyet az imperialista körök támogattak és ösztönöztek. az azóta hozott intézkedések eredményeként biztosították a törvényesség és a társadalmi rend védelmét. az ország népgazdasága kezd kilábalni válságos helyzetéből, s intézkedések történtek az ország helyzetének normalizálására. mindezek az intézkedések biztosítékot jelentenek arra, hogy az ország tovább halad a szocializmushoz vezető úton, növekedni fog a dolgozók anyagi jóléte, tovább fejlődik a szocialista demokrácia.

a lengyel külügyminiszter hangsúlyozta, hogy a lengyelországban történt események, köztük a szükségállapot bevezetése is az ország belső ügyét jelentik, s senkinek sincs joga beavatkozni ezek megoldásába. ismételten megerősítette, hogy a szükségállapotot azonnal eltörlik, amint ezt az ország helyzete lehetővé teszi. /folyt./

it/mh ai bs

18.15 120182 2179

Nw

SF

13.

SF

sk0072 4 230 mtik2009

szovjet-lengyel közös közlemény /2.rész/

kormányának megbízásából józef czyrek köszönetet mondott a szovjet vezetőknek azért, hogy testvéri támogatást és segítséget nyújtottak országának ezekben a nehéz időkben. kifejezte a lengyel vezetés különösen hálás köszönetét azért, hogy a szovjetunió visszautasította az imperializmus reakciós köreinek szakadatlan beavatkozásait a lengyel népköztársaság belügyeibe, s azon próbálkozásait, hogy aláássák lengyelországot, mint független szocialista állam megszilárdulásának folyamatát.

andrej gromiko a szovjet vezetők nevében hangsúlyozta, hogy a szocialista lengyelország továbbra is bizhat a szovjetunió segítségével az ország előtt álló nehézségek legyőzésére irányuló erőfeszítések során.

a külügyminiszterek határozottan elítélték az amerikai kormányzat legutóbbi, lengyelország és a szovjetunió ellen irányuló lépéseit. ezeket az akciókat mindkét fél úgy értékeli, mint a lengyelországi helyzet normalizálásának, a válságból való kijutásának megakadályozására, a népi lengyelország szocialista alapelveinek aláadására, s lengyelországnak az európai feszültség tüzfészkévé változtatására irányuló kísérleteket. az amerikai kormányzat ezen lépései az ENSZ alapokmányának nyilvánvaló megsértését, egyben az államközi kapcsolatok alapelveinek megsértését jelentik, amelyeket az egyesült államok éppúgy elfogadott, mint az európai biztonsági értekezlet többi részvevője. az egyesült államok ilyen akcióit - amelyekbe más országokat is megpróbálnak bevonni - különösen veszélyessé teszi az, hogy aláássák az európai együttműködés alapjait.

a dokumentum leszögezi: a szovjetunió és lengyelország határozottan visszautasítja, s egy szuverén állam, a lengyel népköztársaság belügyeibe való durva beavatkozási kísérletnek minősíti a nato-országok külügyminisztereinek január 11-i tanácskozásán elfogadott nyilatkozatot. /folyt./

it/mh ai bs

18.18 120182 1911

Nw

SF

13.

SF

kül

- 60 -

1982.01.12.

sk0073 4 230 mtik2010

szovjet-lengyel közlemény /3.rész/

európában nincs olyan állam, amely nemzeti érdekeinek ne felelne meg a földrész valamennyi országa közötti normális, egyenjogú kapcsolatok megszilárdulása és fejlődése, egyenjogú politikai, gazdasági és kulturális együttműködésük elmélyülése. a szovjetunió és lengyelország éppúgy, mint a többi szocialista ország, támogatja mindazon pozitív eredmények továbbfejlesztését, amelyeket közös erőfeszítésekkel a legutóbbi évtizedek folyamán Európában elértek. ennek kapcsán a felek leszögezték, hogy a közös piaci tagországok január 4-i tanácskozásán elfogadott nyilatkozat, sajnos, nem ebben az irányban halad.

mindkét fél hangsúlyozta, hogy az amerikai kormányzat éppen akkor hozta meg a szovjetunió és Lengyelország ellen irányuló diszkriminációs intézkedéseit, amikor lehetőség mutatkozott a katonai feszültség enyhítésével, a nukleáris fegyverzetek korlátozásával és csökkentésével kapcsolatos alapvető kérdésekre vonatkozó párbeszéd felújítására. ezért az amerikai lépéseknek az is célja, hogy bonyolultabbá tegyék a helyzetet, amelyben e párbeszédre sor kerül. kilátástalanok az amerikai kormányzat azon számításai, hogy a diszkriminációs intézkedések segítségével ráerőszakolhatja akarátát a szovjetunióra és Lengyelországra.

a szovjetunió és Lengyelország leszögezi: mindent megtesznek annak érdekében, hogy a madridi találkozó kedvező határozatokkal végződjen, amelyek előremozdítanák a helsinki megindult össz-európai fejlődést. a felek hangsúlyozták, hogy az európai béke megszilárdítása szempontjából különös jelentőségű lenne, ha az európai közepes-távolságú nukleáris fegyverzetek korlátozásával kapcsolatos szovjet-amerikai tárgyalásokon megállapodást érnének el, s kifejezték meggyőződésüket, hogy erre reális lehetőség van, ha tiszteletben tartják az egyenlőség és az egyenlő biztonság elvét. ugyancsak hangsúlyozták a hadászati fegyverzetek korlátozásával kapcsolatos szovjet-amerikai tárgyalások mielőbbi felújításának fontosságát. /folyt./

it/im ai bs

18.28 120182 2037

Nw

31
18.

40

kül

- 61 -

1982.01.12.

sk0074 4 230 mtik2011

szovjet-lengyel közös közlemény /4. rész/

a nemzetközi helyzet egyéb kérdéseiről folytatott véleménycsere során a felek leszögezték: a szovjetunió és Lengyelország továbbra is eddigi elvi álláspontján áll az átfogó közel-keleti rendezés alapjait és módozatait illetően.

a szovjet-lengyel megbeszélések ismét bizonyították a két ország közötti szövetség, barátság és együttműködés megbonthatatlanosságát és gyümölcsöző voltát.

it/dj ai bs

18.29 120182 0448

--

sk0075 4 230 mtik2012

nato - pap-kommentár

Varsó, 1982. január 12. /pap/ - a nato-tanács rendkívüli ülésén elfogadott nyilatkozat nyílt beavatkozást jelent Lengyelország belügyeibe - írja a lengyel hírügynökség kommentárja.

a dokumentum kioktatja a lengyel kormányt arról, hogy milyen módon vezesse ki az országot a válságból, amely független állami létét fenyegeti. az efféle intézkedések teljes mértékben sértik a nemzetközi jog normáit, és mindennekelőtt ellentmondanak a helsinki értekezlet záróokmányának, amelyre oly kitartóan hivatkoznak a brüsszeli dokumentum szerzői.

a nyilatkozat egyben mélységesen képmutató. a szerzők úgy tesznek, mintha a lengyel megújulás iránti aggodalom vezérelné őket - ugyanakkor büntető intézkedéseket jelentenek be, amelyek közvetlenül sújtják országunk összes állampolgárait. tehát megtagadják Lengyelországtól a hiteleket és az adósságok visszafizetésének átütemezését éppen abban a pillanatban, amikor az ország a nyersanyagok és az anyagi javak felvásárlásához szükséges, az alapvetően megreformálandó gazdaság beindításához elengedhetetlen eszközöket igyekeznek előteremteni. e kétszínűséggel láthatóan nem azonosította magát a résztvevők mindegyike: a görög külügyminiszter ugyanis kifogásolta a nyilatkozat azon pontjait, amelyekben a hitelek felfüggesztéséről, valamint arról van szó, hogy nem adnak haladékot az adósságok visszafizetésére, és az élelmiszer és a humanitárius segítségnyújtást a politikai feltételek diktálására tett kísérlettel kötik össze.

Nw

31
18.

40

bár haig amerikai külügyminiszternek sikerült az egyesült államok szövetségeseire kényszerítenie washington álláspontját - ezt maga a külügyminiszter jelentette ki az ülés után - sokatmondó esemény, hogy az atlanti szövetség egyik résztvevője nem volt hajlandó aláírni a nato-közlemény leglényegesebb pontjait. Sajnálatos, hogy a nato többi tagállama, amelyek az ülés előtt még a görögországihoz hasonló kétségeket hangoztatták, görög kollégáikkal ellentétben nem tanúsítottak kellő bátorrágot - állapítja meg végezetül a pap hírügynökség kommentárja.

te ai bs

18.33 120182 2076

sk0076 4 230 mtik2014

szovjet-amerikai tárgyalások

genf, 1982. január 12./afp/ - kedden genfben megtartották az európai közepes-hatótávolságú nukleáris fegyverek korlátozásáról szóló szovjet-amerikai tárgyalások ez évi első ülését az egyesült államok ensz-missziójának épületében. a keddi tanácskozás - az amerikai diplomáciai misszió közleménye szerint - több mint két óra hosszat tartott.

a julij kvicinszkij vezette szovjet és a paul nitze vezette amerikai küldöttség következő találkozóját pénteken tartja a szovjetunió ensz-misszióján.

df fm bs

18.52 120182 0556

Nw

35
13.

☺

sk0077 4 230 mtik2015

hírek Lengyelországból /1.rész/

kelemen istván, az mt tudósítója jelenti:

varsó, 1982. január 12. /mti/ - varsóban kedden miecyszlaw rakowski miniszterelnök-helyettesnek, a kormány társadalmi-politikai bizottsága elnökének részvételével ülést tartott a lengyel szocialista ifjúsági szövetségek föderációjának főtanácsa. számos gyakorlati kérdésről, így a lakásépítés fölötti ifjúsági védnökségről, a szövetség által szervezendő népi egyetemekről volt szó. rakowski az ülésen tájékoztatót adott az ország időszerű társadalmi, politikai és gazdasági problémáiról is. a többi között kijelentette: a válságból való kijutás olyan programja körül kell tömöríteni a lengyel baloldalt, amelyet elfogad az egész társadalom.

a közbiztonság és a rend javulásának eredményeként keddtől - az ország más vajdaságához hasonlóan - a katowicei vajdaságban is csökkentették az éjszakai kijárási tilalom időtartamát. az új intézkedés szerint este 23 órától reggel 5 óráig tart a kijárási tilalom ebben a vajdaságban is.

a plocki vajdaságban kedden is folytatódott a küzdelem a jeges árvizrel. a mentőakcióban résztvevő több ezer katona és rendőr többszáz embert szállított biztonságos helyre. az árvizkárosultak megsegítésére országos mozgalom indult, amelynek keretében meleg ruhát gyűjtenek. a plock térségében tevékenykedő katonai műszaki alakulatok a nap folyamán újabb kísérleteket tettek a víz útjában álló hatalmas jégtorlasz megszüntetésére. gondot okoznak a megáradt folyók az ország más körzeteiben, így a szececini és a konini vajdaságban is. /folyt/

kn/im ai bs

18.57 120182 1592

sk0078 4 230 mtik2016

hírek Lengyelországból /2.rész/

a reagan-kormányzat gazdasági szankciói miatt a lengyel kikötőkben szinte teljesen megszűnt az amerikai áruk forgalma. kanadából azonban továbbra is érkeznek a lengyelországnak szánt gabona szállítmányok, és élénk a szececini kikötő forgalma dél-amerikából jövő hajókkal is.

Nw

35
13.

☺

miközben erősödik a közrend és a nyugalom, továbbra sem szűnik a spekuláció, a rendőrség naponta több tucat olyan esetre derít fényt, amelyek főhősei, áremelésre várva a legkülönbözőbb árukat rejtegetik, nemegyszer többszáz ezer zloty értékben, a szeczeni vajdaságban például eljárás indult egy étterem vezetője ellen, miután bebizonyosodott, hogy a raktárban százezer, lakásán pedig csaknem negyven millió zloty értékű szeszesített és cigarettát halmozott fel. Letartóztattak egy autószerelő kisiparost is, aki négy millió zloty értékű alkatrészt vásárolt fel, a rajtakapott spekulánsok, feketézők bíróság előtt felelnek tettükért.

kn/im ai bs

18#59 120182 0982

sk0079 4 300 mtik2017

haig kairóban

rákos györgy az mti tudósítója jelenti

kairó, 1982. január 12. /mti/ - az „autonómia tárgyalások”, előrelendítése és a kétoldalú kapcsolatok megvitatása végett kedden délután kairóba érkezett alexander haig amerikai külügyminiszter. a nato- külügyminiszterek brüsszeli tanácskozásáról jött vendéget a repülőtéren egyiptomi kollégája, karal hasszan ali és az egyesült államok kairói nagykövete, alfred aherton üdvözölte.

haig két napig tárgyal az egyiptomi fővárosban, s csütörtökön tovább utazik izraelbe.

hoszni mubarak egyiptomi elnök, aki szerdán fogadja az amerikai diplomácia vezetőjét, néhány órával annak érkezése előtt munkatársaival részleteiben áttanulmányozta az izraellel immár három éve - számos megszakítással és minden tényleges eredménnyel nélkül - zajló „autonómia tárgyalások”, jelenlegi állását, a kormányfőnek, a külügyi tárca vezetőinek és a hadügyminiszternek jelentésében folytatott tanácskozás után ali kijelentette: egyiptom kész bármilyen új amerikai javaslatot megvizsgálni, amelyek a szőbanforgó tárgyalások előrelendítését célozzák, kairóban ugyanakkor jelezték, hogy az ország diplomáciáját semmi nem sürgeti arra, hogy a sinai-félsziget április végén esedékes izraeli kiürítése előtt mindenképpen megállapodást érjen el izraellel a palesztin ügyet illetően. haig - washingtonból érkezett hírek szerint - arra kívánja rávenni egyiptomi tárgyalópartnereit, hogy az elvi nyilatkozatot az említett időpontig írják alá, nehogy kockáztassák a sinai-félsziget

Nm

kiürítését, ami az eddiginél is feszültebb helyzetet teremtene a térségben. „egyiptom nem ír alá olyan elvi deklarációt, amely elfogadhatatlan a palesztinok számára”, - jelentette ki az egyiptomi külügyminiszter.

mubarak elnök haig érkezése előtt megbeszélést tartott gazdasági tanácsadóival is, lévén a tárgyalások egyik fontos témája az országnak nyújtott amerikai gazdasági segítség.

rg/dj pl

19.08 120182 1937

sk0080 4 230 mtik2018

francia szűkkörű minisztertanács

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1982. január 12. /mti/ - kedden szűkkörű miniszteri tanácskozást tartottak az elysée-palotában, amelyen - mint később pierre béregovoy, az elnöki hivatal főtitkára közölte - kizárólag nemzetközi kérdésekkel foglalkoztak, így a lengyelországi helyzet alakulásával is, különös tekintettel a nato-országok külügyminisztereinek hétfői értekezletére és schmidt kancellár szerdai párizsi látogatására.

a tanácskozáson mitterrand elnök emlékeztette a minisztereket arra, hogy franciaország milyen álláspontot foglal el az egyes külpolitikai kérdésekben, hangsúlyozta, hogy az ország külpolitikájának irányításáért az elnök közvetlenül felelős, s a francia álláspontot úgy kell kifejezésre juttatni, hogy „franciaország egységes hangon szóljon”.

a le monde kommentárjában megjegyzi, az elnök e szavai elsősorban cheysson külügyminiszternek szóltak, mert az elnök nem helyesli, hogy a külügyminiszter vasárnap esti rádiónyilatkozatában „kemény hangot”, ütött meg a szovjetunióval szemben.

schmidt kancellár látogatásával kapcsolatban béregovoy kijelentette, hogy a szerda esti megbeszélésen schmidt kancellár és mitterrand elnök „összeveti majd franciaország és az nsz-k álláspontját a nemzetközi helyzetről, a legutóbbi lengyelországi fejlemények fényében”.

Nm

20.10

kül

- 66 -

1982.01.12.

a le mondé szerint a szerdai találkozót schmidt kancellár kezdeményezte, aki szükségesnek tartotta, hogy még a február végére tervezett francia-nyugatnémet csúcstalálkozó előtt egyeztessék az álláspontokat a lengyel kérdésben, mert az e téren felmerült nézeteltéréseket elég komolynak tartja.

ds/im fm bs

19.11 120182 1691

--

sk0081 4 300 mtik2019

knk—usa, összefoglaló

peking, 1982. január 12. /mti/ - kína kedden hivatalosan tiltakozott amiatt, hogy az egyesült államok folytatja katonai együttműködését tajvannal - miközben john holdridge amerikai külügyi államtitkár pekingben magyarázza az amerikai döntést.

az amerikai kormány bejelentette, hogy bár eláll a korszerűnek minősített f-5g típusu harci gépek licencének eladásától, illetve helyszíni összeszerelésének engedélyezésétől, továbbra is a tajpei rendszer rendelkezésére bocsát „védelmi cikkeket”, amelyek „szükségesek lehetnek az elégséges védelmi képesség fenntartásához.

mint a washingtoni döntés hangsúlyozza, a „belátható jövőben”, hasonló teljesítményű gépekkel cserélik fel a tajvani légierő elöregedett gépeit, és bővítik az f-5e típusu repülőgépek gyártását. ezen felül az egyesült államok 97 millió dollár értékben katonai rendeltetésű alkatrészeket is készülni szándékozik tajvannak.

a kínai kormánynak a washingtoni döntés elegendő okot szolgáltatott arra, hogy megtegye eddigi legkomolyabb lépését, s a szóbeli polémia után átterjen a hivatalos tiltakozásra. igaz, az új kínai hírgyűjtő a szóvivői nyilatkozatot ismertető harmadik anyagában módosított és arról írt, hogy az amerikai kormány csak „készül eladni”, katonai rendeltetésű eszközöket tajvannak, a keddi tiltakozás azoknak látszik igazat adni, akik szerint akár egyetlen amerikai géppisztoly eladása esetén is komolyabb kínai lépéssel kell számolni. kína külön sérelmezi, hogy az egyesült államok „egyoldalú lépést” tett, s lényegében elutasította, hogy a kínaiakkal hosszantartó tárgyalásokba bocsátkozzék tajvanról, amelyet peking az ország egyik tartományának tekint.

nc/dj ai bs

19.14 120182 1716

Nw

--

kül

- 67 -

1982.01.12.

sk0082 4 230 mtik2020

mitterrand—cservonyenko

párizs, 1982. január 12. /taszsz/mti/ - kedden sztyepan cservonyenko, a szovjetunió franciaországi nagykövete az elysée-palotában megbeszélést folytatott francois mitterrand francia köztársasági elnökkel.

a megbeszélésen a szovjet-francia viszony jelenlegi helyzetét és továbbfejlődését, továbbá egy sor időszerű nemzetközi kérdést érintettek.

az mti párizsi tudósítója szerint a nagykövet az elysée-palotából távozásán újságírók kérdéseire válaszolva kijelentette, hogy a nato-országok brüsszeli értekezletén elfogadott nyilatkozat durva beavatkozást jelent lengyelország belügyeibe, s ellentétben áll a nemzetközi kapcsolatok enéz által elismert alapelveivel s a helsinki megállapodásokkal.

a nagykövet hangsúlyozta: a lengyel népnek akkor nyújtják a legjobb segítséget, ha nem avatkoznak be belügyeibe, majd annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a lengyelországban kibontakozó fejlemények kivezetik majd az országot a válságból.

ds/im fm bs

19.18 120182 1016

--

sk0083 4 230 mtik2021

a szerkesztőségek figyelmébe!!!

1. javítás:

a mai sk 0059 számú hírünk/magyar-ndk 2.rész/ első bekezdésének /kedden este a berlini magyar nagykövetségen...../ hetedik és nyolcadik sora a következőképpen módosul:

a felek aláírtak két közlekedési megállapodást. /a mondat többi

része törlendő/.

Nw

10

2. javítás:

a mai sk 0057/magyar-ndk 2.rész/ második bekezdésének utolsó mondataként beirandó:

a fogadáson jelen volt werner jarowinsky, az nszep kb politikai

bizottságának póttagja, a kb titkára, wolfgang rauchfuss,

gerhard weiss és herbert weiz miniszterelnök-helyettes.

3. az első embargó feloldva.

a hazaérkezés embargóját a belpolitikai szerkesztőség oldja fel a belgépén.

df bs

19.25 120182 1131

sk0084 4 300 mtik2022

egyiptom - szabadon bocsátások

rákos györgy az mti tudósítója jelenti

kairó, 1982. január 12. /mti/ - az egyiptomi politikai főügyész keddi döntésével újabb huszonhét személy szabadon bocsátásáról döntött - azon másfél ezer ember közül, akiket szeptember elején szadat elnök utasítása alapján vettek őrizetbe a vallási viszálykodás szításának címén.

szadatnak a mohamedánokat és a kopt keresztényeket egyaránt sújtó intézkedéseit felülbíráló legújabb kairói döntés ezúttal első ízben érinti a kopt egyházat, amennyiben a szabadon engedettek között négy pap, köztük két püspök is van. /szadat, mint emlékeztetés, megfosztotta tróntjától iii. senuda kopt pápát, s noha a közelmúltban felvetődött e lépésének érvénytelenítése is, a

Nm

20/10
87

hatóságok erre ezidáig nem szánták el magukat./ az elmúlt hetekben közel kétszáz a világi, illetve a vallási ellenzékhez tartozó személy őrizetét szüntették meg, a legutóbbi feltűnést keltő lépés omar el-telmessaninak, a muzulmán testvérek féllegális mozgalmá mérsékelt vezetőjének szabadon bocsátása volt.

a politikai főügyész hivatala hétfői intézkedését emberiességi megfontolásokkal, az érintettek korával és egészségi állapotával indokolta, s hozzátette, hogy az őrizet megszüntetése - mely hétfőtől lép hatályba - önmagában nem jelenti a vád elejtését a huszonhét személy ügyében.

rg/dj pl

19.28 120182 1362

sk0085 4 230 mtik2023

időjárás

london, prága, washington, varsó, 1982. január 12.
/afp/ap/reuter/taszsz/upi/ctk/ - továbbra is hó, jég és dermedt hideg van Európában és észak-amerikában.

nagy-britanniában mozgósítani kellett a walesi területvédelmi erők kétezer tartalékosát, hogy fokozott erővel folytathassák az ötödik napja elzárt falvak felé vezető utak szabaddá tételét. a brit királyi légierő helikoptereiről és magánrepülőgépekről élelmiszer- és takarmánycsomagokat dobálnak le a hóval körülzárt farmok lakói és a völgyekbe behuzódott birka- és marhacsordák számára. a legalacsonyabb hőmérsékletet, -19 celsius fokot, a közép-angliai shawburyban mérték.

az nszk-ban -15 fok volt a legalacsonyabb hőmérséklet. a tél-itt politikai gondokat is okoz: a fagyok miatt az építőiparban tömeges elbocsátások vannak, és a munkanélküliség mértéke kezdi megközelíteni a politikailag kritikus 2 milliós szintet. már decemberben 1,7 millió munkanélküli volt az nszk-ban. 1956. februárja óta nem volt ilyen rossz a helyzet.

csehszlovákiában 200 éve nem volt ilyen hideg: -25 fokra ereszkedett le a hőmérőkben az „alkoholszál”.

franciaországban a szajna és a marne áradása okoz súlyos gondokat, bár hétfő óta a helyzet némiképpen javult. eure megyében 80 ezren vannak áramszolgáltatás nélkül.

Nm

az egyesült államokban már 72-re emelkedett a tél halálos áldozatainak száma, miközben a fagyok a floridai déligyümölcs-termelő övezet milliárd dollár nagyságrendű termését veszélyeztetik. a hideg időjárásnak előnyei is voltak: wisconsin államban három év óta ez volt az első halálos közúti baleset nélkül eltelt hétvége, chicagóban és detroitban pedig meredeken zuhant az erőszakos bűncselekmények száma.

vi fm bs

19.31 120182 1735

-.-

sk0086 4 230 mtik2024

brüsszel - nyugati visszhang /1. rész/

athén, 1982. január 12. /taszsz/ - görögország nem csatlakozott a nato rendkívüli miniszteri tanácsülésén elfogadott záróközlemény több pontjához - ezt erősítette meg athénban a görög kormány hivatalos képviselője. görögország álláspontját megvilágítva andreasz papandreu miniszterelnök kijelentette, hogy „azokon a következményeken kívül, amelyeket olyan kis országnak okozhatnak, mint görögország, ezek a szankciók nem segítik elő a lengyelországi helyzet javulását sem, hanem ellenkezőleg, arra irányulnak, hogy további bonyodalmakat okozzanak mind lengyelországban, mind a kelet és nyugat közötti kapcsolatokban,»

papandreu hangsúlyozta, ő ellenzi, hogy „a hidegháboru-szellemében alapítvánul elítélik a fennálló társadalmi-politikai rendszerek egyikét,» ez a lépés papandreu véleménye szerint „fenyegeti az enyhülés és párbeszéd légkörének fenntartását, amely szükséges a nukleáris fegyverek csökkentéséről szóló tárgyalások folytatásához,»

a görög kommunista párt központi bizottságának sajtóirodája nyilatkozatában azt hangsúlyozza, hogy a brüsszeli záróközlemény nyílt beavatkozás egy független állam belügyeibe. tiszta képmutatás, hogy az imperialisták a demokratikus jogok védelmezőinek tüntetik fel magukat, miközben lábba tiporják a népek szabadságát és függetlenségét, támogatják a török katonai rendszert, ciprus egy részének török katonai megszállását - hangoztatja a nyilatkozat.

Nw

tokió, /mti-ap/upi/afp/ - japán nem hoz azonnali szankciókat a szovjetunió és lengyelország ellen - jelentette ki kedden a nato brüsszeli nyilatkozatát kommentálva szakuraucsi josio, a külügyminiszter. a japán kormány ülése után újságíróknak elmondotta: tokió egyelőre tanulmányozza a legújabb fejleményeket és konzultál szövetségeseivel, mielőtt szankciókról döntene. /folyt./

Lp fm bs

19.37 120182 1868

-.-

sk0087 4 230 mtik2025

brüsszel - nyugati visszhang /2. rész/

london, /taszsz/ - az angol-szovjet baráti társaság kedden nyilatkozatban ítélte el azokat a tervezett lengyel- és szovjetellenes intézkedéseket, amelyeket a nato-tagországok az amerikai kormányzat nyomására szándékoznak fogantatni.

liszabon, /mti-upi/afp/ - andre goncalves pereira portugál külügyminiszter keddi nyilatkozatában a szovjetunió és lengyelország ellen hozandó nyugati szankciók mellett foglalt állást. a külügyminiszter ugyanakkor megjegyezte, hogy országa csak korlátozott mértékben képes gazdasági tilalmi intézkedéseket hozni. véleménye szerint csökkenteni kellene a nyugati országok fővárosaiban akkreditált szovjet diplomaták számát, korlátozni kellene mozgási szabadságukat, és mérsékelni kellene a szovjetunió és a nato-tagországok közötti kulturális és tudományos cserét.

canberra, /mti-afp/ - anthony street ausztráliai külügyminiszter teljes támogatásáról biztosította a nato-külügyminiszterek brüsszeli nyilatkozatát, emlékeztetve arra, hogy ausztrália már korábban is csatlakozott a nyugati világ szovjetellenes intézkedéseéhez.

Lp fm bs

19.39 120182 1140

Nw

-.-

kül

- 72 -

1982.01.12.

sk0088 4 230 mtik2026

vasutassztrájk

aczel endre, az mti tudósítója jelenti:

London, 1982. január 12. /mti/ - szerdán és csütörtökön kétnapos sztrájkot tartanak a brit mozdonyvezetők.

a munkabeszüntetést tiltakozásnak szánják amiatt, hogy az államvasutak nem hajlandók megadni a január 4-től esedékessé vált három százalékos béremelést. a vasut arra hivatkozik, hogy a három százalék megadását az ugynevezett „termelékenységi engedményekhez” köthette - ennek értelmében a mozdonyvezetőknek „rotálniuk”, kellene nyolcórás munkaidejüket - ehhez azonban a szakszervezet /aslef/ vonakodik hozzájárulni.

a sztrájk elvileg szerdán éjfélkor kezdődik, gyakorlatilag azonban 22.00 óra után már nem indulnak vonatok.

az aslef és az állami tulajdonban lévő vasutak /br/ igazgatósága több ízben is tárgyal a készülő konfliktus elhárításáról - az eredménytelenül. az aslef megmakacsolta magát: ha a br nem fizet, vasárnap ismét leállnak a vonatok, s ha továbbra is makacsodik a vasutigazgatóság, január 21-22-én újabb kétnapos sztrájk lesz.

egészeben véve legalább két hétre fog telni, míg nagy-britanniában helyreáll a normális vasúti közlekedés, szerdán-csütörtökön azonban bizonyosan teljes lesz a zűrzavar, különösen azután, hogy az utak egy része még gépkocsival sem járható.

a br igazgatósága pénteken rendkívüli ülést tart. peter parker elnök a bbc-ben bejelentette: fontolóra veszik a huszonötezer sztrájkoló munkaviszonyának felfüggesztését.

ae/mh fm

19.41 120182 1491

Nw

kül

- 73 -

1982.01.12.

sk0089 4 230 mtik2027

szudán

beirut, khartoum, 1982. január 12. /mti-taszsz/ina/ - a szudáni hatóságok elnyomó intézkedéseket fogantatosítottak a kormányzat gazdaságpolitikája ellen lázadó diákok ellen. miután a múlt héten bezáratták az ország felsőoktatási intézményeit, a fővárosban tanuló vidéki egyetemistákat kitiltották khartoum területéről.

libanoni lapjelentések szerint nem csupán a diákság, hanem a lakosság más rétegei is tiltakoznak a nimeri-rendszer politikája, elsősorban gazdaságpolitikája miatt. a vörös-tenger partján fekvő port sudanban munkások, alkalmazottak, értelmiségiek is résztvettek az utcai megmozdulásokban. beiruti értesülések szerint port sudanban halálos áldozata is volt a tömegek és a rendőrség összeütközésének.

megfigyelők szerint nem kizárt, hogy nimeri szudáni elnök éppen a belpolitikai feszültség miatt hajlandó rendezni a kapcsolatokat a szomszédos csáddal. goukoumi oueddei csádi elnök kedden utazott el khartoumból, miután nimeritől ígéretet kapott arra, hogy szudán nem támogatja többé a híssene habré volt csádi hadügyminiszter vezette lázadókat. ezek a fegyveresek szudáni területekről kiindulva támadták csád keleti területeit. megfigyelők lehetségesnek tartják, hogy nimeri ígérete ellenére titokban el fogja tűrni, hogy az egyesült államok és egyiptom szudánon keresztül továbbra is fegyvereket juttasson el a csádi kormányellenes csapatokhoz.

ku pl

19.46 120182 1408

sk0090 4 230 mtik2028

konferencia-központ épül bécsben

bécs, 1982. január 12. /afp/ - hétfőn az osztrák szocialista párt úgy döntött, hogy konferencia-központot létesít a bécsi ensz-várospész mellett, mert - amint kreisky kancellár, a javaslat előterjesztője hangsúlyozta - ezzel is javítani kívánja a foglalkoztatottságot: az előreláthatólag 7,5 milliárd schilling értékű beruházás 4000 új munkahelyet teremtene. tavaly novemberben a bécsiek kilencven százaléka a konferencia-központ építése ellen szavazott.

Nw

a párt szerint 1983 után újabb népszavazást kell tartani az atomerőmű-építésről, tekintettel az olaj- és a gázárak emelkedésére. 1978. novemberében az osztrákok 50,47 százaléka vetette el a zwentendorfi atomerőmű üzembe helyezését, a kancellár viszont megkérdőjelezte a népszavazás célszerűségét.

fr fm bs

19.47 120182 0819

sk0091 4 230 mtik2029

japán katonai

tokió, 1982. január 12. /afp/ap/taszsz/ - szuzuki zenko japán miniszterelnök kedden utasította ito szocsirot, a nemzetvédelmi hivatal vezérigazgatóját /hadügyminiszter/, hogy „biztosítson elsőbbséget a haditengerészet és a légiere fejlesztésének a fegyveres erők védelmi képességének tökéletesítését célzó tervek kidolgozásánál, - jelentette a kyodo japán hírügynökség.

„eleget kell tenni a japánnal, mint a világ egyik vezető tengeri hatalmával szembeni elvárásoknak, - hangsúlyozta a kormányfő.

szuzuki arra is utasítást adott a hadügyminiszternek, hogy a „szükséges elővigyázatossággal, dolgozzon ki tervezetet a hadsereg tevékenységét vészhelyzetekben szabályozó törvények felülvizsgálatára.

a kormányfő kezdeményezése - mutat rá az afp francia hírügynökség - elébe vág a katonai költségvetés igen keménynek ígérkező parlamenti vitájának, amelyre a törvényhozás január 25-én kezdődő ülészsaka keretében kerül sor. a baloldali ellenzék a tokiói kormány szemére veti, hogy engedett az egyesült államok nyomásának, amikor az 1982-es pénzügyi évre a katonai kiadások 7,75 százalékos emelését javasolta. szuzuki kabinetje ugyanakkor a legtöbb tárca kiadásának befagyasztását tervezi az ország költségvetési mérleghiányának csökkentése céljából.

to fm bs

19.51 120182 1314

Nm

sk0092 4 230 mtik2030

irak - perzsa-öböl

beirut, 1982. január 12. /reuter/afp/ina/ - irak ismételt figyelemztetett arra, hogy „egyetlen hajó se kockáztassa meg a perzsa-öböl északi részébe való befutást, mert a térséget elaknásították, - jelentette kedden az iraki hírügynökség. a jelentés szerint az iraki-iráni háború kirobbanását követően elaknásították az öböl szájától az iráni bandar khomeini kikötőig terjedő térséget.

az újabb iraki figyelemztetés azt követően hangzott el, hogy iraki hadihajók hétfőn megtámadtak egy hét hajóból álló iráni rajt, amely a bandar khomeini kikötőből futott ki. az iraki jelentések szerint három iráni hajót elsüllyesztettek.

az iraki hírügynökség kedden ismertette az iraki katonai főparancsnokság közleményét, amely azt állította, hogy az elmúlt huszonnégy óra ütközeteiben az irániak 170 katonát vesztek.

gó pl bs

19.53 120182 0875

sk0093 4 230 mtik2031

mark thatcher nem került elő...

párizs, 1982. január 12. /ap/ - dél-algériában tovább kutatnak mark thatcher brit autóversenyző és társa után, mert a korábbi hírekkel ellentétben mégsem bukkantak nyomukra.

az ügynek az ad jelentőséget, hogy a 28 éves mark thatcher nagy-britannia jelenlegi miniszterelnökének, thatcher asszonynak a fia, aki a francia charlotte verneyvel oldalán a párizs-dakar autóversenyen vesz részt.

utoljára timeaúine algériai várostól 70 kilométernyire észak-keletre látták őket, ahol peugeot-504 típusu kocsijuk a 10 ezer kilométeres verseny hatodik szakasza során tengelytörést szenvedett.

a szervezők szerint a thatcherék előkerüléséről szóló hírek onnan származhattak, hogy hétfőn előkerült egy korábban eltűnt francia versenyző, aki a motorkerékpár kategóriában indult. ezzel

Nm

szemben az algiri brit nagykövetség szóvivője közölte, hogy a kutató repülőgép az algériai-mali határ közelében rábukkant thatcherre, de a sziklás terep miatt nem tudott leszállni, a párizsi rendezők cáfolták ezt az értesülést.

a párizs-dakar rally újév napján kezdődött és január 20-án fejeződik be.

vi fm bs

19.55 120182 1157

sk0094 4 230 mtik2033

nato-nyilatkozat - bolgár állásfoglalás

szófia, 1982. január 12. /mti/ - a bolgár közvélemény élesen elítéli és elveti azt az irreális, veszélyes és kilátástalan szemléletet, amely a nato-tagországok külügyminiszterei rendkívüli ülészakán lengyelországról elfogadott nyilatkozatban tükröződött. mint a bolgár távirati iroda ezzel kapcsolatban kedden este szófiában közzétett nyilatkozata rámutat, a brüsszeli dokumentum felháborító beavatkozás a lengyel népköztársaság belügyeibe, és leplezetlen kísérlet arra, hogy egy olyan kérdést, amelyben kizárólag a lengyel állam illetékes, a nemzetközi feszültség további szítására használjanak fel ürügyül.

senki számára sem titok, hogy e lengyelelles megnyilvánulás kezdeményezői és hángadói ugyanazok az óceánon túli imperialista körök, amelyek az erő pozíciójából, valóságos keresztes-hadjáratot folytatnak az enyhülés ellen.

nem nehéz kitalálni, hogy mi a valódi stratégiai értelme mindannak, amit az egyesült államok és nyomására nato-szövetségesei a lengyelországi helyzet ürügyén tesznek. tetteik mindenekelött az enyhülési politika, a kelet és nyugat közötti kölcsönösen előnyös kapcsolatok fejlesztése ellen irányulnak, amelynek fő mozgató tényezője a szovjetunió. a szovjetunióra próbálják háritani a felelősségét egy kifejezetten lengyel nemzeti döntésért, a szükségállapot ideiglenes bevezetéséért, s ezzel kívánnak csapást mérni a létező szocializmus tekintélyére, így akarják tovább fokozni a feszültséget és a konfrontációt a nemzetközi kapcsolatokban - mutat rá a bta nyilatkozata.

ék/mh ai bs

20.31 120182 1586

Nw

sk0095 4 230 mtik2036

lengyel árviz

Varsó, 1982. január 2. /mti/ - mint a varsói televízió közölte, kedd délutánig tizenkét ezer embert kellett evakuálni a plocki körzetben, ha a viztúlán nem kezdődik hamarosan apadás, valószínűleg további nyolcezer ember kilakoltatására lesz szükség. ugyancsak a televízió adata, hogy az első becslések szerint az anyagi kár eddig mintegy három és fél milliárd zlotyra tehető.

felmerült egy olyan elgondolás, hogy a hatalmas jégtorlaszt végszükség esetén a levegőből szétbombázzák, ebben az esetben viszont olyan települések lakóit is ki kellene telepíteni, amelyeket nem fenyeget árvizveszély.

andrzej kacala mezőgazdasági és élelmiszergazdasági miniszterhelyettes szerint a plocki jeges árviz tovább súlyosbitja az amugyis nehéz helyzetben levő mezőgazdaság gondjait, a mostani egyelőre fel nem mérhető - károkat csak korai és meleg tavasz esetén lehet majd pótolni -, mondotta kacala.

kn/im ai bs

20.46 120182 0949

sk0096 4 230 mtik2037

czyrek - nyilatkozatok /1. rész./

moszkva, 1982. január 12. /mti/ - látogatásom célja a két ország közötti barátság és együttműködés erősítése volt - mondotta józsef czyrek hazautazása előtt a szovjet televízióknak adott nyilatkozatában. moszkvai megbeszéléseit hasznosnak nevezte, aláhuzva, hogy látogatása betöltötte feladatát.

czyrek leszögezte: Lengyelország saját erejéből és saját erővel fogja problémáit megoldani, s elutasít minden külső beavatkozási kísérletet, közöttük olyanokat is, mint amilyen a nato legutolsó üléséről kiadott közlemény volt. a mostani megbeszéléseken világossá vált - mondotta czyrek -, hogy Lengyelország és a szovjetunió egyaránt elutasítja a lengyel belügyekbe való beavatkozást, a gazdasági és politikai nyomást.

Nw

a lengyel külügyminiszter szólt arról, hogy szovjet tárgyalópartnereit, Andrej Gromikót és Mihail Szuszlovot tájékoztatta a legfontosabb kérdésekről. - e tájékoztatásom a legteljesebb megértésre és segítőkészségre talált - mondotta.

a megbeszéléseken szó volt nemzetközi kérdésekről, arról, hogyan lépünk fel közösen ezen a téren - folytatta nyilatkozatát Czyrek - ami a kétoldalú gazdasági együttműködés kérdéseit illeti, a lengyel külügyminiszter nyilatkozatában köszönetet mondott a gazdasági segítségért, a szovjet embereknek, konkrétan pedig a moszkvai gyerekeknek barátságuk számtalan jeléért. /folyt/

... sj ai bs

20.51 120182 1400

sk0097 4 230 mtik2038

Czyrek-nyilatkozatok /2.rész/

Varsó, 1982. január 12. /mti/ - Czyrek hazatérése után Varsóban elmondta: a tárgyalások igen baráti, szinte légkörben folytak, a megbeszéléseket áthatotta az a szovjet készség, hogy segítséget nyújtsanak Lengyelországnak.

egy kérdésre válaszolva Czyrek közölte: a moszkvai tárgyalásokon szó volt a NATO-tagországok képviselőinek legutóbbi brüsszeli találkozásáról, és az ott elfogadott közleményről, amely beavatkozást jelent a lengyel belügyekbe, és nemcsak Lengyelországot, hanem a Szovjetuniót is korlátozó intézkedésekkel fenyegeti. „a kérdésben közös álláspontot foglaltunk el, amelyet a záróközleményben juttattunk kifejezésre, hangsúlyoztam - folytatta Czyrek -, hogy ügyeinket saját, szuverén lengyel döntéseinkkel intézzük, továbbra is saját erőből kívánjuk megoldani azokat, nem engedhetők meg a lengyel ügyekbe való beavatkozások, a nyomás gyakorlására tett próbálkozások, nem is szólva a korlátozó intézkedésekről, amelyek nincsenek összhangban a nemzetközi együttélés alapelveivel.„

mind lengyel, mind szovjet részről arra törekednek, hogy a madridi találkozó sikert hozzon, amire az eddigi eredmények alapján meg is van az esély. ugyanakkor kudarcra van ítélve minden olyan próbálkozás, amely - a helsinki záróokmánnyal ellentétes módon - arra irányul, hogy lengyel belügyeket a madridi fórum elé vigyenek.

Nm

Czyrek méltatta annak jelentőségét, hogy moszkvai tárgyalásain szó volt a lengyel-szovjet gazdasági együttműködésről, és a lengyelországnak nyújtandó segítségről. „ez a kérdés életbevágó, alapvető jelentőségű a lengyel gazdaság számára, amely működésképtelen lenne a folyamatos nyersanyag- és áruszállítások nélkül.„

... kn ai bs

20.53 120182 1721

sk0098 4 230 mtik2039

nato - szovjet televízió

Moszkva, 1982. január 12. /mti/ - agresszív hangvételűnek, ultimatív jellegűnek nevezte a szovjet televízió kommentátora a tévé keddi esti híradójában a NATO-külügyminiszterek brüsszeli tanácskozásáról kiadott közleményt, amelyben az atlanti szövetség tagállamai Lengyelországgal foglalkoztak, a kommentátor azt hangsúlyozta, hogy a NATO állásfoglalása durva beavatkozást jelent Lengyelország belügyeibe, ösztönzést akar adni a szocialistaellenes elemeknek ahhoz, hogy folytassák az ország társadalmi rendjének megbontására irányuló kísérleteiket.

nem kétséges, hogy az egyesült államok folytatni kívánja azt a politikát, amelyet korábban folytatott: mozgósítani kívánja a néphatalom ellenfeleit - hangoztatta a kommentátor. utalt arra, hogy a NATO-miniszterek a lengyelországi eseményeket a helsinki megállapodások megsértésének minősítették. „senki sem emlegette közülük Helsinkit akkor, amikor a szocializmus megdöntését tervezték, senki sem hívta fel a lengyeleket nemzeti megbékélésre, - mondotta, kiemelve: nem a lengyel hatóságok lépései, hanem az amerikai beavatkozási kísérletek jelentik a Helsinkiben aláírt záróokmány megsértését.

... ki/im ai bs

20.55 120182 1208

Nm

sk0099 4 230 mtik2040

algéria - kormány

algír, 1982. január 12. /afp/ - átalakították az algériai kormányt - adta hírül kedden este egy hivatalos közlemény. - a legjelentősebb változás az, hogy bualem benhamuda belügyminiszter és mohamed hadzs jala pénzügyminiszter, tárcát cseréltek, a köztársasági elnökség főtitkári tisztségére abdelmalek benhabjesz helyett larbi belkhir alezredes került.

merbah kaszdi ezredes, korábbi nemzetvédelmi miniszter helyettes mohamed liasszine helyett nehézipari miniszter lett. bejelentették továbbá, hogy új titkárságot hoztak létre, amely mohamed benahmed abdelghani miniszterelnök mellett fog működni.

... kf pl bs

21.26 120182 0654

-.-

sk0100 4 800 mtik2043

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0001-sk0034-ig

budapest, 1982. január 12. /mti/

sk0001 várható

sk0002 haig - egyiptom, izrael /1. rész/

sk0003 haig - egyiptom, izrael /2. rész/

sk0004 albánia - belgrádi kommentár

sk0005 rövid hírek - phnom penh: hoffmann-kambodzsában

athén: athéni légisztrájk

párizs: bezárták a pompidou központot

sk0006 bálnamentés

sk0007 görög - nato

sk0008 károly herceg, a széllovas

sk0009 golan-bt - magyar

sk0010 argentina - perónista tüntetés

sk0011 genfi leszerelési bizottság

sk0012 brüsszel - szovjet visszhang

sk0013 időjárás körkép

sk0014 halálbrigád kolumbiában

sk0015 nato - lengyelország - nyilatkozatok

Nw

sk0016 bálnamentés 2.
 sk0017 olasz vita a terrorizmusról /1. rész/ ...
 sk0018 guatemala
 sk0019 olasz képviselőház a terrorizmusról /2. rész/
 sk0020 lengyel helyzetkép /1. rész/
 sk0021 lengyel helyzetkép /2. rész/
 sk0022 kina - tajvan
 sk0023 földközi-tengeri szövetség
 sk0024 usa-latin-amerika
 sk0025 lengyelország - állásfoglalások
 sk0026 pentagon, cia - amerikai technológia /szerk. táj./
 sk0027 színes hírek - brüsszel: állatok
 peking: kínai házasságok

sk0028 szovjet-máltai
 sk0029 schmidt-mitterrand - nyugatnémet sajtó
 sk0030 haiti - invázió
 sk0031 két közel-keleti hír - beirut: plo - robbantás
 london: két jemen

sk0032 szárnyas rakéták - krasznaja zvezda
 sk0033 rövid hírek - new york: apartheid
 boston: földrengés
 london: angol vasutassztrájk
 vancouver: gyerekgyilkos pere

sk0034 javítás sk0018 sz. hirre

... /dj bs

21.53 120182 1783

-.-

sk0101 4 800 mtik2044

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0035-sk0070-ig

budapest, 1982. január 12. /mti/

sk0035 usa, arabok, golan

sk0036 közel-kelet - szovjet sajtó

sk0037 pitești tűz

sk0038 francia lapok a nato-értekezletről

sk0039 brit kormány - időjárás

sk0040 fiterman /1. rész/

sk0041 fiterman /2. rész/

sk0042 urbanski a lemp politikájáról /1. rész/

Nw

sk0043 urbanski a lemp politikájáról/2. rész/
 sk0044 haig /1. rész/
 sk0045 haig /2. rész/
 sk0046 brandt - lengyelország
 sk0047 genf - taszsz /1. rész/
 sk0048 iráni merénylet
 sk0049 jörgensen
 sk0050 genf - taszsz /2. rész/
 sk0051 ghana - új fejlemények
 sk0052 arafat-interjú
 sk0053 hanoi pártkonferencia
 sk0054 schweitzer tábornok a pentagonban
 sk0055 pakisztán - külkapcsolatok
 sk0056 puja frigyés londonban
 sk0057 berlinguer-beszéd /1. rész/
 sk0058 magyar-ndk /1. rész/
 sk0059 magyar-ndk /2. rész/
 sk0060 berlinguer-beszéd /2. rész/
 sk0061 berlinguer-beszéd /3. rész//kizárólag szerk.táj./
 sk0062 czyrek - elutazás
 sk0063 schmidt-genscher - lengyelország
 sk0064 haig - érkezés
 sk0065 nyugátnémet ellenzék - lengyelország
 sk0066 usa - nato
 sk0067 ankarai smog
 sk0068 rövid hírek - havanna: d,escoto - venezuela
 washington: belafonte
 albi: toulouse-lautrec képei
 sk0069 arafat - palesztin gerillák/szerk.táj./
 sk0070 haiti - esti összefoglaló

... /dj bs

21.54 120182 1421

-.-

sk0102 4 800 mtik2045

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke sk0071-sk0102-ig

budapest, 1982. január 12. /mti/

sk0071 szovjet-lengyel közös közlemény /1. rész/
 sk0072 szovjet-lengyel közös közlemény /2. rész/

Nw

sk0073 szovjet-lengyel közös közlemény /3. rész/
 sk0074 szovjet-lengyel közös közlemény /4. rész/
 sk0075 nato - pap-kommentár
 sk0076 szovjet-amerikai tárgyalások
 sk0077 hírek lengyelországból /1. rész/
 sk0078 hírek lengyelországból /2. rész/
 sk0079 haig kairóban
 sk0080 francia szűkkörű minisztertanács
 sk0081 knk-usa, összefoglaló
 sk0082 mitterrand - cservojenko
 sk0083 javítás - sk0059.sz. hírhez
 sk0084 egyiptom - szabadon bocsátások
 sk0085 időjárás
 sk0086 brüsszel - nyugati visszhang /1. rész/
 sk0087 brüsszel - nyugati visszhang /2. rész/
 sk0088 vasutassztrájk
 sk0089 szudán
 sk0090 konferencia-központ épül bécsben
 sk0091 japán katonai
 sk0092 irak - perzsa-öböl
 sk0093 mark thatcher nem került elő...
 sk0094 nato-nyilatkozat - bolgár állásfoglalás
 sk0095 lengyel árvíz
 sk0096 czyrek - nyilatkozatok /1. rész/
 sk0097 czyrek - nyilatkozatok /2. rész/
 sk0098 nato - szovjet televízió
 sk0099 algéria - kormány
 sk0100 tartalomjegyzék 1.
 sk0101 tartalomjegyzék 2.
 sk0102 tartalomjegyzék 3.

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tiber
 szerkesztették: heltsai andrás
 baracs dénes
 barabás miklós

- v e g e -

... /dj bs

21.55 120182 1653

Nw

-.-

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/k

Külföldi hírek

budapest, 1982. január 13.

kül.

sz e r d a

sk0001 4 230 mtik1002

várható

1982. január 13. szerda /mti/

london: brit-magyar külügyminiszteri megbeszélések

párizs: mitterrand-schmidt találkozó; fkp kb ülés ;
minisztertanács

kairó: mubarak fogadja haiget

new york: bt-vita a golan-fennsíkről

róma: folytatódik az okp kb ülése

tokio: nato visszhang

ur
06.16

130182 0339

le

..-